

Kanon - Karar - Md. ne
18.6.1984
mly

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK DAİRESİ
BAŞKANLIĞI

Sayı : K. K. T. D. 18/ 101-1/239/04484

Ankara

18/6/1984

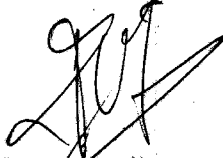
Konu :

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :

"Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanmış ve Anayasa'nın 91 inci maddesi uyarınca bir sureti ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Turgut ÖZAL
Başbakan

Eki :

1. Kanun Hükmünde Kararname
2. Gerekçe
3. Resmi Gazete (10 adet)

1/526
Plan ve Bütçe Komisyonu
18/6/84

T. B. M. M.	
Genel Evrak ve Arşiv Müdürlüğü	
Tarih :	18 HAZİRAN 1984
No :	05022

Kanun ve Kararlar	
Tarih :	18.6.1984
Numara :	1460

T. B. M. M.	
Bütçe Müdürlüğü	
T.	18/6/1984
N.	67

Not : Verilecek cevaplarda Daire adının, yazı tarih ve sayısının açıklanması.

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ HAKKINDA KANUN
HÜKMÜNDE KARARNAME GENEL GEREKÇESİ

Kamu İktisadi Teşebbüsleri; Ülkemizin ihtiyaçlarından doğan ve karma ekonomi kuralları çerçevesinde kalkınma çabalarını destekleyen bir sistem olarak önemli fonksiyonlar üstlenmiştir.

12.3.1964 tarih ve 440 sayılı İktisadi Devlet Teşekkülleriyle Müesseseleri ve İştirakleri Hakkında Kanun 19 yılı aşan sürede kuruluşlar için temel kanun olarak uygulanmıştır. Bu Kanun 2929 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.

1. 2929 sayılı Kanunun temel özelliklerinden biri, kamu iktisadi teşebbüslerini: (KİT), iktisadi devlet teşekkülü (İDT) ve kamu iktisadi kuruluşu (KİK) olmak üzere iki gruba ayırmasıdır.

Birinci gruba giren iktisadi devlet teşekkülleri (İDT) iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet gösteren ve kâr etmeyi amaçlayan,

İkinci gruptaki kamu iktisadi kuruluşları (KİK) ise, kamu hizmeti ağır basan ve amaç olarak kâr yerine verimliliği esas alan, kuruluşlar olarak kabul edilmiştir.

Yeni düzenlemede de, 2929 sayılı Kanunun getirdiği bu prensibin korunması uygun bulunmuştur. Bu arada hangi teşebbüslerin İDT, hangilerinin KİK olması gerektiği üzerinde tekrar durulmuştur.

2. Bu Kanun, kamu iktisadi teşebbüsleri için genel tanım içinde, bir finans ve yönetim üst kuruluşu (holding) anlayışını benimsemiştir. Mevcut teşebbüsleri holding haline getirebilmek için teşebbüslerin halihazır yapılarına göre iki farklı uygulama yolu seçilmiştir.

Sümerbank, SEKA, Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Kurumu gibi kurumlar üst kuruluş olarak kabul edilmiş, bunların üstüne herhangi bir ek yapılmamıştır. Sadece, mevcut kuruluşta görülmekte olan bazı iş ve hizmetlerin, mevcut veya yeni kurulacak müesseselere aktarılması ile yetinilmiştir.

Daha önce birer teşebbüs olan Türkiye Çimento Sanayii T.A.Ş. Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. ve Azot Sanayi T.A.Ş. nin Üstüne; Türkiye Çimento ve Toprak Sanayi Kurumu, Türkiye Şeker Sanayi Kurumu ve Türkiye Kimya Sanayi Kurumu yeni bir üst kurum olarak konulmuştur. Böylece bu gruba giren kuruluşlarda karar almayı zorlaştıran ve yeni personel kadrolarını gerektiren bir durum ortaya çıkmıştır.

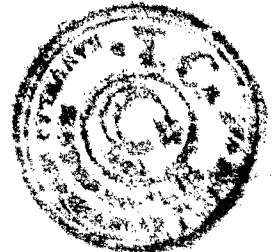
2929 sayılı Kanun tüm işletmecilik faaliyetlerinin müesseseler ve bağlı ortaklıklar eliyle yürütülmesini öngörmektedir. Kurumların yeterli bir şekilde teşkilatlanmamış olması, kendilerine bağlanan müessese ve bağlı ortaklıklar arasında sağlanması gerekli koordinasyonda güçlükler yol açmıştır. Bu teşebbüsler yönetim kurulları hariç hemen hemen hiçbir alanda faaliyete geçirilememiştir.

Bu bakımdan yeni düzenlemede, kuruluşları henüz tamamlanmamış olan üst kurumların kaldırılması ve Sümerbank örneğinde olduğu gibi mevcut teşebbüslerin birer üst kurum olarak kabul edilmesi uygun bulunmuştur.

3. 2929 sayılı Kanun'un getirdiği sistem içinde; Devlet/Hazine, yalnızca üst kuruluş olan İDT veya KİK'lerin mal sahibi durumundadır. İDT veya KİK'ler ise, müessese, işletme ve bağlı ortaklıkların mal sahibi kabul edilmektedir. Bu cümleden olarak bağlı ortaklıklardaki hazine hissesi bir üst kuruluşa devredilmiş olmaktadır.

Yeni düzenlemede, müesseselerin, bağlı ortaklık veya iştirak haline dönüştürülmesi suretiyle, daha verimli ve kârlı çalışacak hale getirilmesi mümkün olabilecektir. Böylece; misal olarak Sümerbank teşebbüs olarak değil; müessese, işletme, bağlı ortaklık ve iştirakler olarak, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanun gereğince gelir ortaklığı senedi veya işletme hakkı verilmek suretiyle işletilebilecek, devredilebilecek, satılabilecek veya tasfiye edilebilecektir.

./..

4. Karar organı olan yönetim kurulunu teşkil eden üyelerin, teşebbüsün faaliyet alanı ile ilgili idari ve mesleki ihtisasa sahip olmalarına rağmen teşebbüsün yönetiminde sorumlulukları olması sebebiyle dikkatli hareket etmek mecburiyetinde oldukları malumdur.

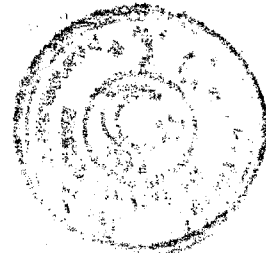
İcradan sorumlu olan genel müdürlük personeli ise, hızlı çalışmak, işbitirici olmak, kaliteli ve çok iş yapmak ve meseleleri mikro seviyede çözmek durumundadır.

5. 440 Sayılı Kanun'a göre yönetim kurulu; yönetim kurulu başkanı olan genel müdür ve 2 yardımcısı olmak üzere teşekkül içinden üç üye ile, biri ilgili bakanlık, diğeri Maliye Bakanlığı'nın temsilcisi olan 2 teşebbüs dışı üyeden oluşuyordu. Çok işçi çalıştıran yerlerde bir işçi temsilcisi üye de vardı.

2929 Sayılı Kanuna göre, teşebbüs veya bağlı ortaklığın genel müdürlerinin başkanı bulunduğu ve 4 üyenin de dışardan atanması ile oluşan yönetim kurulları; yapısı itibarıyla kuruluşların sevk ve idaresinden doğrudan sorumlu bulunan genel müdürü, alınacak kararlarda tek başına bırakmaktadır. Yönetim kurulunda icranın elemanı olarak tek başına kalan bir genel müdürün istediği istikamette karar istihsalinin mümkün olmadığı görülmektedir.

Yönetim kurullarına fazla yetki tanınması, genel müdürün yetkilerinin kısıtlanması ve yönetim kurulu kararlarının 440 sayılı Kanun'da olduğu gibi toplantıya katılanların çoğunluğu yerine, beş üyenin salt çoğunluğu olan en az üç oy ile alınabilmesi ve genel müdürün oy değeri bakımından bir üstünlüğü olmaması karar almayı ayrıca zorlaştırmaktadır.

./..

Bu sebeple; yeni düzenlemede yetki dağılımında icrayı güçlendiren ve karar almayı kolaylaştıran bir yönetim kurulu oluşturulması için 440 sayılı Kanun'da olduğu gibi yönetim kurulunun; bir genel müdür ile ~~beş~~ üyeden teşekkül etmesi, ~~iki~~ üyenin ilgili bakan, bir üyenin Hazine ve Dışticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakan, ve diğer iki üyenin de teşebbüsün genel müdür yardımcıları arasından ilgili bakan tarafından seçilmesi ve müşterek karar ile atanması benimsenmiştir.

6. Yeni düzenleme, teşebbüsün iş ve hizmet üretimini; kurum merkezinden mevcut ve kurulacak müessese ve bağlı ortaklıklara aktarması ve kurum merkezini tam bir holding gibi çalıştırmayı hedef almıştır. Merkezden devredilen iş ve hizmetlerin yerine getirilmesi için yeni müessese ve bağlı ortaklıklar kurulurken gereksiz büyüme, dağılma ve israfın önlenmesi hususunda tedbirler düşünülmüştür. Bu bakımdan, yeni müesseselerin kurulması için teşebbüs yönetim kurulunun; müesseseden, bağlı ortaklık ve iştirake geçiş için Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu'nun, yeni bağlı ortaklık kurulması için de Bakanlar Kurulu'nca karar alınması gerekli görülmüştür.

Ayrıca Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kanunla değil, Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulması ilkesi getirilmiştir.

7. 2929 sayılı Kanun, teşebbüs veya bağlı ortaklığın bir anonim şirkete en az yüzde 26 payla değil, en az yüzde 15 payla iştirak etmesinin, kamu kaynaklarının daha verimli ve kârlı alanlarda kullanılmasına imkân vereceği düşünülmüştür. Hedef, özellikle küçük işçi şirketlerine ortak olmak suretiyle bu şirketlerin kaliteli eleman ve yönetici eksikliğini gidermek ve daha verimli ve kârlı çalışmalarını temin etmektir.

8. 2929 sayılı Kanun gereği halen faaliyette bulunan kamu iktisadi teşebbüslerinin kuruluş kanun hükmünde kararnameleri 1983 yılında yürürlüğe girmiştir.

Daha sonra yürürlüğe giren 174 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'de de, KİT'lerin kanunla kurulacağı teyiden hükme bağlanmıştır.

Hal böyle iken, teşebbüslerin kuruluşları hakkındaki kanun hükmünde kararnameleri incelendiğinde, maddelerin pek çoğunun 2929 sayılı Kanun'dan aktarıldığı ve müşterek hükümler olduğu sadece teşebbüsün ünvanı, merkezi, sermayesi, ilgili olduğu bakanlık amaç

ve faaliyet konuları, genel müdürlük birimleri, genel müdür yardımcılarının sayısı gibi hususlar ile özel hükümlerde farklılıklar olduğu görülmektedir.

Bu sebeple her teşebbüs için ayrı ayrı kuruluş kanunu çıkarılmasından sarfı nazar edilmiştir.

Sözkonusu kanun hükmündeki kararnamelerde yer alan ve 2929 sayılı Kanun'dan aktarılmış hükümler ile diğer müşterek hükümlere işbu Kanun Hükmünde Kararnamede yer verilmiştir.

Bu Kanun Hükmünde Kararnamede yer almayan detay hususlara, hazırlanacak olan Tüzük'de yer verilecektir.

Teşebbüslere göre farklılık gösteren özel hükümlerin ise, yeni düzenlemenin mevcut duruma intibakı sırasında Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu'nca her teşebbüs için alınacak özel kararlarda yer alması sağlanacaktır.

9. 2929 sayılı Kanun, teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklık faaliyetlerinin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmesini ilgili bakanların gözetim ve denetimine bırakmıştır. Halen çok sayıda teşebbüs Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı ile Devlet Bakanlarının emirleri altında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcılığı ile Devlet Bakanlıkları, diğer bakanlıklar gibi gerekli teşkilâta sahip bulunmadıklarından, bu bakanların kendilerine bağlanan teşebbüsler üzerinde anılan madde hükmü doğrultusunda denetim ve gözetim görevini yeterince yerine getirmeleri mümkün değildir. Bu eksikliğin Başbakanlık Merkez Teşkilâtında kurulacak Teftiş Kurulu Başkanlığı ile giderilebileceği düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ :

Madde 1- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin (KHK) kapsam ve amacını belirtmektedir. 2929 sayılı Kanun'dakine ek olarak, Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanunun uygulanması ile ilgili işbirliği ve koordinasyonun esaslarının düzenlenmesi de amaçlar arasına alınmıştır.

Madde 2- Tanım ve kısaltmaları ihtiva eden bu maddede, İktisadi Devlet Teşekkülleri (İDT) ile Kamu İktisadi Kuruluşlarının (KİK) ortak adı olarak Kamu İktisadi Teşebbüsü (KİT) deyimi kullanılmıştır.

Bu maddenin 6. fıkrasında 2929 sayılı Kanun'da en az %26 olan katılma payı genel gerekçede belirtilen sebeplerle %15'e indirilmiştir.

Bu maddenin, 7. fıkrasında ise; 2929 sayılı Kanun'da kullanılan işletme deyimi biraz daha açık ifade edilmeye çalışılmıştır.

Misâl olarak, SEKA, MKEK, ve SÜMERBANK gibi üretici teşekküllerde, işletme deyimi bir fabrikanın çeşitli küçük bölümlerini ifade etmektedir. (Bir tekstil fabrikasının iplik, dokuma, basma, konfeksiyon işletmeleri gibi) Diğer taraftan TCDD da olduğu gibi işletme deyimi, birçok fabrikanın bir araya geldiği büyük bölümleri (3 ncü işletme) de ifade etmektedir.

İşletme tanımının çeşitli teşekkül ve kuruluşlarda birbirinden farklı olarak tefsir edilmesini önlemek ve daha iyi anlaşılmasını temin etmek üzere fıkra "fabrikaları ve diğer" kelimeleri eklenmiştir.

Madde 3- Teşebbüslerin kurulması ile ilgili olan bu maddenin;

Birinci fıkrasında, kısaca teşebbüs olarak ifade edilen KİT'lerin Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulacağı,

İkinci fıkrasında yeni bir teşebbüs kurulması veya mevcut bir müessesenin veya bağlı ortaklığın teşebbüs haline getirilmesinde, ekonomik ihtiyaçların gözetileceği,

Üçüncü fıkrasında, iktisadi devlet teşekkülü olan teşebbüslerin sadece bankacılık alanında anonim şirket olarak kurulabileceği, bu halde Devlete ait sermaye oranının en az %91 olabileceği, Ticaret Kanunu'nun kurucu sayısı ile ilgili 277. maddesindeki en az 5 kurucunun aranmayacağı, genel kurulları ve denetçilerinin bulunmayacağı,

Dördüncü fıkrasında ise, teşebbüslerin kuruluş kanunlarına ihtiyaç olmadığı görüşüyle teşebbüs merkezinin Koordinasyon Kurulunca tesbit edilebileceği ve değiştirilebileceği,

hüküm altına alınmıştır.

Madde 4- Teşebbüslerin nitelikleri hakkındaki bu maddede teşebbüslerin sermayelerinin tesbiti ve değiştirilmesine ait usul açıklanmıştır.

Madde 5- Teşebbüslerin organları sayılmıştır. Teşebbüslerin organları arasında 2929 sayılı Kanun'da yer almayan yeni bir organ olarak Danışma Kurulu getirilmiştir.

Madde 6- Teşebbüs yönetim kurulunun teşkili ile ilgili bu maddede, teşebbüs yönetim kurulunun üye sayısı, başkanı, başkan ve üyelerinin atanma usulu hüküm altına alınmıştır. Teşebbüs genel müdürünü güçlendirmek, karar almada hız ve kolaylık sağlamak üzere beş yönetim kurulu üyesinin üçünün teşebbüs içinden alınması 440 sayılı Kanun'daki esasa dönülmesi, yönetim kurulu başkan vekilinin genel müdür tarafından görevlendirilmesi uygun bulunmuştur.

Madde 7- Yönetim kurulu üyelerinin nitelik ve şartları ile ilgili bu maddede, ilgili bakanın atayacağı üç üyenin yalnız biri teşebbüs dışından olabileceği için, bu üyelerden birinde mesleki ihtisas şartı aranmaması hükmü çıkarılmıştır.

Yönetim Kurulu başkan ve üyelerinin ek görev konusu, başka iş ve hizmet yasağı ile ilgili 55. maddede düzenlenmiştir.

Ayrıca, kamu görevlileri ile ilgili 3. fıkra, "esas görevlerine devam etmek üzere" kelimeleri eklenerek açıklığa kavuşturulmuştur.

Madde 8- Yönetim kurulu üyelerinin görev süresini hüküm altına alan bu maddede teşebbüs yönetim kurulu üyelerinin görev süresinin üç yıl olduğu, görev süresi sona erenlerin tekrar atanabilecekleri, atananların 60. sayılı KHK'de olduğu gibi, süreleri

dolmadan, atandıkları usule göre görevlerinden alınabilecekleri hükmüne yer verilmiştir.

Madde 9- Yönetim kurulunun görev ve yetkilerinin belirtildiği bu maddede, fıkralar görevlerin önemlerine göre sıralanmış ve bazı fıkralara açıklık getirilmiştir.

İcrayı kuvvetlendirmek için, yönetim kurullarının; yalnız verimli ve kârlı çalışma esaslarının ve genel politikaların tesbiti, koordinasyonu sağlayacak prensip kararlarının alınması, yıllık programların ve bilânçoların, yönetmeliklerin onaylanması, genel müdür yardımcıları, daire başkanları, müessese müdürleri, bağlı ortaklık genel müdürleri ve benzeri en üst kademe görevlilerinin atanması gibi görevleri yapması prensibi kabul edilmiştir.

Yönetim kurulu üyelerinin genel müdürlük çalışmalarının izlenmesi ile yetinilmiş, bir denetici gibi çalışmasına yolaçan denetleme görevi verilmemiştir.

Madde 10 - Bu maddede yönetim kurulunun ayda en az iki defa toplanması, toplantı ve karar yeter sayısının yönetim kurulu tam sayısının salt çoğunluğu olması hüküm altına alınmıştır.

Madde 11 - Genel Müdürlüğün teşekkül tarzı hakkındadır. Teşebbüslerin kuruluş kanunlarına gerek görülmediği için, genel müdür yardımcılarının sayısının tesbiti Koordinasyon Kurulu'na bırakılmaktadır.

Madde 12- Teşebbüs genel müdürünün niteliklerini belirtmektedir. Özel sektörde yetişmiş yetenekli personelin atanmasını mümkün kılacak hüküm getirilmiştir.

Madde 13- Teşebbüs genel müdürünün görev ve yetkileri önemlerine göre yeniden düzenlenmiş ve 14 maddeye paralel hale getirilmiştir. Kuruluş kanunlarında mevcut yetki devri bu maddenin yedinci fıkrasında hüküm altına alınmıştır.

Madde 14- Bu madde teşebbüs genel müdür yardımcılarının genel müdürün teklifi üzerine yönetim kurulunca atanacağı ve atanacak kişilerde toplam 8 yıllık hizmet süresinin aranacağı hükmü getirilmiştir.

Madde 15- Bu madde Müesseselerin kuruluşu ile ilgilidir.

Maddenin 7. fıkrası ile müesseselerin bağlı ortaklık ve iştirak haline getirilme yetkisi Koordinasyon Kurulu'na verilmiştir. Ayrıca, son fıkraya "ve benzeri hertürlü yapı değiştirmeye" kelimeleri eklenerek daha geniş kapsamlı ve tefsirden uzak açık bir hale getirilmiştir.

Madde 16- Müesseselerin nitelikleri ile ilgili olan bu madde, üçüncü maddeye göre düzenlenmiştir.

Madde 17- Müesseselerin organlarının belirtildiği bu madde, beşinci maddeye paralel olarak yeniden düzenlenmiştir.

Madde 18- Bu maddede Yönetim Komitesinin teşkilî hüküm altına alınmıştır.

Madde 19- Müessese Yönetim Komitesinin görev, yetki ve toplanması ile ilgilidir.

Madde 20- Bu madde müessese müdürünün atanma usulu ve niteliklerini düzenlemektedir. Müessese müdürlüğüne yetenekli elemanların tayin edilebilmesi için 8 yıllık süre yeterli görülmüştür.

Madde 21- Müessese müdürünün görev ve yetkileri hüküm altına alınmıştır.

Madde 22- Bağlı ortaklıkların kuruluşu ile ilgilidir. Mevcut müesseselerin veya işletmelerin Koordinasyon Kurulu kararı ile bağlı ortaklık haline getirileceği hükme bağlanmıştır. Yeni bağlı ortaklıkların kurulması ise Bakanlar Kurulu'na bırakılmıştır.

Madde 23- Bağlı ortaklıklara uygulanacak hükümlerin yer aldığı bir maddedir,

Madde 24- Bağlı ortaklıkların yönetim kurulu, genel müdürü ve atamalarla ilgili plan bu maddede genel müdürün yönetim kurulu başkanı olması ve özel kesim temsilcisi dışında diğer yönetim kurulu üyelerinin ilgili bakanca atanması kabul edilmektedir.

Madde 25- Bu madde ile bağlı ortaklık denetçilerinin seçimi hüküm altına alınmıştır.

Madde 26- Bağlı ortaklık yönetim kurulunun ibrası ile ilgilidir.

Madde 27- İştiraklerin teşkili ve nitelikleri ile ilgilidir. Genel gerekçede ve ikinci maddede açıklanan sebeple %26 olan en az pay oranı %10'a indirilmiştir.

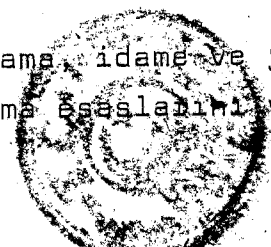
Bu maddeye, ayrıca 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanun hükümlerinin saklı olduğunu ifade eden bir fıkra eklenmiştir.

Madde 28- Teşebbüs ve bağlı ortaklıkların iştiraklerdeki temsilcilerinin teşebbüs ve bağlı ortaklık birimi içinden veya dışardan seçilmeleri hükmü getirilmiştir.

Madde 29- Teşebbüslerin plan, program ve bütçeleri ile ilgili bir maddedir.

Madde 30- Teşebbüs yatırım projelerinin hazırlanması hakkındadır.

Madde 31- Bu madde teşebbüs küçük tamamlama, idame ve yenileme yatırımlarının tanımını yapmakta ve uygulama esaslarını vermektedir.

Madde 32- Bu madde yatırım ve finansman programları ile ilgilidir. Bu maddede bankaların da yatırım ve finansman programlarında aynı esasa uyması kabul edilmiştir.

Madde 33- Teşebbüslerin muhasebe sistemlerinin hüküm altına alındığı bu maddede İktisadi Devlet Teşekkülleri Tekdüzen Muhasebe Sistemi bankalar ve sigorta şirketlerine uygun olmadığı için, bankalar ve sigorta şirketlerinde bu muhasebe sisteminin uygulanmayacağı belirtilmiştir.

Madde 34- Bu madde teşebbüslerin bilânço, netice hesapları ve faaliyet raporları ile ilgilidir.

Madde 35- Teşebbüslerin fiyat ve tarifelerine ait bulunan bu maddede teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıkların ürettikleri mal ve hizmetlerin fiyatlarını serbestçe tesbit edebilecekleri, bu fiyatların Bakanlar Kurulunca tesbiti halinde ise meydana gelebilecek zararın %10 fazlası ile Hazine'den karşılanacağı, gerektiğinde teşebbüslere, müessese ve bağlı ortaklıklara görev verilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 36- Teşebbüslerde kâr dağıtımı ile ilgili maddedir. Teşebbüslerin mali bakımdan güçlendirilmesi için dağıtım esasları yeniden düzenlenmiştir.

Madde 37- Bu madde kamu iktisadi kuruluşlarına ait özel mali hükümleri düzenlemektedir.

Kuruluşların yatırım ve finansman programlarının hazırlanmasında, finans imkânları, yatırım kapasiteleri, ülke ihtiyaçları, plan, program hedef ve tercihlerinin dikkate alınacağı, ayrıca sosyal faydayı artırma amacıyla gerektiğinde fiyat ve tarifelere Koordinasyon Kurulunca müdahale edilebileceği hükme bağlanmaktadır.

Madde 38- Bu madde 2983 sayılı Yatırımların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanun'un prensipleri

gözönüne alınarak düzenlenmiştir.

Teşebbüs, müessese, bağlı ortaklık, işletme ve işletme birimlerinin ve iştiraklerinin tasfiye, devir, satış ve işletme haklarının verilme kararlarının Koordinasyon Kurulu tarafından alınacağı, yürütme ve uygulamanın Kamu Ortaklığı Kurulu tarafından yapılacağı, Kamu Ortaklığı Kurulu'nun bu işlemleri kolaylaştırıcı tedbirleri alacağı, hasılanın fona yatırılma ve hesap düzenlemesinin bir yönetmelikle yapılacağı, fona aktarılan hasılaya karşılık ilgili teşebbüs hesaplarındaki kayıtlı değerinin, teşebbüsün veya bağlı ortaklığın sermayesinden tenzil edileceği, gerçek ve tüzel kişilerin Türk Ticaret Kanunundan doğan haklarının saklı tutulduğu hükme bağlanmıştır.

Madde 39- Teşebbüslerin Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu tarafından yapılan mali, idari ve teknik denetim ve denetleme raporları ile ilgilidir.

Madde 40- Tasarının bu maddesi teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklarının ilgili bakanlıkça gözetimi ve gerektiğinde denetimi hakkındadır.

Madde 41- Bu maddede, teşebbüslerin personel rejimi ile ilgili olarak hazırlanması öngörülen personel kanununda gözönüne alınacak ilkeler belirlenmektedir.

Madde 42- Bu maddede atamaya ve göreve son vermeye yetkili merci ve bu yetkinin devri hüküm altına alınmıştır.

Madde 43- İstihdam şekilleri ve sözleşmeli personel ile ilgili bu maddede, bu personelin tarifi yapılmakta, sözleşmenin en çok üç yıl süreli olabileceği, sözleşmeli personele verilecek ücretin Koordinasyon Kurulunca karara bağlanacağı, personelin tam zamanlı, kısmi zamanlı vardiyalı ve geçici olarak çalıştırılabileceği başarılı olmayanların sözleşmelerinin yenilenmeyeceği

veya süre dolmadan feshedilebileceği, hükme bağlanmıştır.

Madde 44- Bu madde sözleşmeli personele verilecek ücret ve pirim ile ilgilidir.

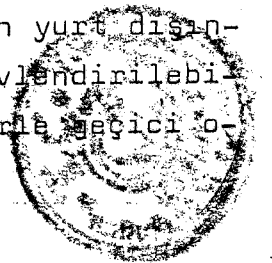
Madde 45- Personele verilecek yılda 2 aylık ücret tutarındaki ikramiye ile, olağan üstü ikramiye bu maddede hüküm altına alınmıştır.

Madde 46- Personelin yükümlülük ve sorumluluğu ile ilgili olan bu maddede teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıkların yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile her çeşit personelinin, verilen sermayeyi ve sağlanan diğer kaynakları verimlilik ve kârlılık esaslarına göre kullanmak ve değerlendirmek hususunda gereken gayret ve basireti göstermekle sorumlu ve yükümlü oldukları, görevlerini yaptıkları sırada öğrendikleri gizli bilgileri yetkili amirin izni olmadan açıklayamayacakları, bu hususları yerine getirmeyen personel ile para ve para hükmündeki evrak ve senetlerine ve diğer mevcutlarına karşı ve her türlü belge ve defterleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları hakkında öngörülen ceza hükümlerine göre cezalandırılacakları hükme bağlanmıştır.

Madde 47- Tasarının bu maddesi ile teşebbüsün personel ihtiyacı ve kadroları ile ilgilidir.

Teşebbüsün genel müdürüne, o yılla ait toplam kadro sayısı ve ödenek miktarı içinde kalmak üzere değişiklikler yapabilme yetkisi verilmektedir.

Madde 48- Bu maddeye göre personel; teşebbüsün yurt dışındaki şube, mağaza, büro ve benzeri işyerlerinde görevlendirilebilecek ve ihracat, fuar, satınalma ve benzeri sebeplerle geçici olarak gönderilebilecektir.

Madde 49- Başka iş ve hizmet yasağı ile ilgili bir madde-
dir.

Teşebbüs genel müdürü, müessese müdürü, bağlı ortaklık ge-
nel müdürü dahil personelin ancak bu tasarıda belirlenen şartlar-
la başka iş ve hizmet görebilmeleri, mümkün kılınmaktadır. Böyle-
ce iştiraklere hakim olunması, daha iyi yönetilmeleri, daha verim-
li ve kârlı çalışmaları, yönetim bakımından eksiklerinin tamam-
lanması sağlanmaktadır.

Madde 50- Bu madde ek görev yapan personele verilecek ücret
ve diğer hakları düzenlemektedir.

Madde 51- Personelin siyasi faaliyet yasağı bu madde ile
düzenlenmektedir.

Madde 52- Bu madde teşebbüs müessese ve bağlı ortaklıkların
ilgili personeline vekalet ücretinin dağıtım esaslarını düzenlemek-
tedir.

Madde 53- Bu madde ile, teşebbüsün kadro, sınıflandırma per-
sonelde aranacak nitelikler, işe alma, nakil, terfi, işe son verme
ve disiplin cezaları gibi konularının bir yönetmelikle düzenlene-
ceği hükmü getirilmiştir.

Madde 54- Bu madde teşebbüslerin amaç ve faaliyet alanları-
nın Koordinasyon Kurulu Kararı ile düzenleneceğini düzenlemektedir.

Madde 55- Hazineye intikal eden hisse senetlerinin devri ile ilgili bir maddedir. Veraset veya diğer yollarla Hazineye geçen hisse senetlerinin, Koordinasyon Kurulu Kararı ile faaliyet alanı itibariyle en yakın olan teşebbüse, başka bir işleme hacet kalmadan devredileceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 56 Teşebbüslerin, müesseselerin, işletmelerin veya bağlı ortaklıkların bağlantı yerlerinin değiştirilmesi ile ilgili olan bu maddede, teşebbüslerin Başbakan'ın teklifi ve Cumhurbaşkanının onayı ile, Başbakanlık veya diğer bakanlıklarla ilgilenilebileceği, bir teşebbüs bünyesindeki müessesenin, işletmenin veya bağlı ortaklığın başka bir teşebbüse sağlanması ise Koordinasyon Kurulu kararı ile olabileceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 57- Devlet malı sayılma ile ilgili bu madde teşebbüslerin, müesseselerin, işletmelerin ve bağlı ortaklıkların mallarının ve her çeşit mevcutlarının aleyhine işlenen suçların, Devlet malı aleyhine işlenmiş sayılacağı, bu suçlara Türk Ceza Kanunundaki cezaların uygulanacağı ve teşebbüsün taşınır ve taşınmaz her türlü mallarının haczedilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Madde 58- Tasarının bu maddesinde bu Kanun Hükmünde Kararnameye tabi olmayacak kuruluşlar tesbit edilmekte, ayrıca yabancı sermayeyi teşvikle ilgili hükümlerden yararlanan gerçek ve tüzel kişilerle kurulmuş ortaklıklara ait kanun ve ana sözleşme hükümlerinin saklı olacağı belirlenmektedir.

Madde 59- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin uygulanmasını düzenlemek üzere yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde Başbakanlıkca bir tüzük çıkarılmasının gerektiği hükme bağlanmaktadır.

Madde ~~60~~ Bu maddede bu Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi olması düşünölen iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile bunlara ait mües-
sese ve bağılı ortaklıklarla, bu teşebbüslerin ilgili oldukları bakanlıkların be-
lirlenmesi amaçlanmaktadır.

Madde ~~61~~ Bu madde; teşebbüs, müessese ve bağılı ortaklıkların sair hak ve yetkilerini düzenlemektedir.

Madde ~~62~~ Bu madde Koordinasyon kurulu kararı ile çıkarılacak tahviller hakkındaıdır.

Madde ~~63~~ Kaldırılan hükümlerle ilgili olan bu madde ile de 2929 sayılı Kanun ile değışiklikleri ve bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşeb-
büslerin ve bağılı ortaklıkların, kuruluşlarına ait kanun hükmünde kararnameler yürürlükten kaldırılmaktadır.

Ancak, tasarıya ekli listede bulunan teşebbüslerle, bunlara ait müessese ve bağılı ortaklıkların mevcudiyeti ve hükmi şahsiyetlerinin kaldırılmadığı ve statülerinin değışmeyerek aynen yaşadıkları açıklığa kavuşturulmaktadır.

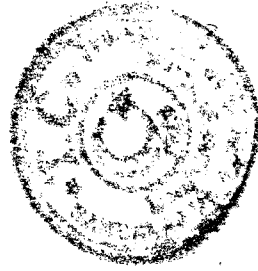

Geçici Madde 1- Bu tasarının geçici 1. maddesi ile 3460 ve 23 sayılı Kanunlara tabi olanlar ile bu Kanun Hükmünde Kararname kapsamı dışındaki Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Kurumların kuruluş ve işleyişlerini düzenleyecek kanunlar yürürlüğe girinceye kadar kendi kanunlarına göre yönetilmeleri esası getirilmektedir.

Geçici Madde 2- Bu geçici madde ile Teşebbüslerin ve Bağlı Ortaklıkların iştirak paylarının devir ve tasfiyesine ait hükümler önerilmektedir.

Geçici Madde 3- Bu madde ile Hazinesin veya çeşitli kamu kuruluş ve kurumlarının mevcut iştiraklerindeki hisselerinin, iştirakin faaliyet alanı ile ilgili teşebbüse, veya bağlı ortaklığa devri imkânı sağlanmaktadır.

Geçici Madde 4- Sermayelerinin %51'den fazlası Devlet veya Teşebbüslere ait bulunan Limited Şirketlerin, bağlı ortaklık olarak faaliyetlerinin devamına veya tasfiyesine Koordinasyon Kurulunca karar verilmesi, devamı uygun görülenlerin Anonim Şirket statüsüne dönüştürülmesi ve bağlı olduğu teşebbüsün belirtilmesi esası getirilmektedir.

Geçici Madde 5-

Bu madde, teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklara geçiş döneminde uygulanacak hükümleri kapsamaktadır.

Maddede bu kanun hükmünde kararnamenin yayım tarihinden itibaren en geç iki ay içinde; Teşebbüslerin kuruluşlarına ait Kanun Hükmünde Kararnamelerin yerini alacak olan ana statülerinin koordinasyon kurulunca onaylanması, teşebbüslerin bu ana statülere göre teşkilatlanması ve bu ana statülere ait koordinasyon kurulu kararlarıyla teşebbüs ve bağlı ortaklıklara ait organlarında teşkil edilmesi, bağlı ortaklık ana sözleşmelerinin yeniden düzenlenecek hususlarının yer alması ve kaldırılan teşebbüslerin tasfiyesi için gerekli hükümlerin bulunması belirtilmiştir.

Ayrıca maddede belirtilen veya gerekli görülen yeni düzenlemeler yapılınca kadar teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıkların çalışma esasları, personel, kadro devredilen müessese ve bağlı ortaklıklarla ilgili işlemlere ait diğer hükümlere yer verilmiştir.

Madde 64- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlükle ilgili hükümlerini düzenlemektedir.

Madde 65- Bu madde yürütme yetkisi ile ilgilidir.

1

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ HAKKINDA
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Kamu İktisadi Teşebbüslerinin yeniden düzenlenmesi;
17/6/1982 tarihli ve 2680 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanı-
larak Bakanlar Kurulu'nca 8/6/1984 tarihinde kararlaştırılmıştır.

KHK/233

BİRİNCİ KISIM
Genel Hükümler
Ü:

Kapsam ve Amaç

Madde 1-

1. Bu Kanun Hükmünde Kararname, iktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşlarını ve bunların müesseselerini, bağlı ortaklıklarını ve iştiraklerini kapsar.

2- Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin Amacı;

a) İktisadi devlet teşekkülleri ile kamu iktisadi kuruluşlarının ve bunların müesseselerinin, bağlı ortaklıklarının kurulmasını, iştiraklerinin teşkilini, özerk bir tarzda ve ekonominin kurallarına uygun olarak yönetilmelerini,

b) İktisadi devlet teşekküllerinin ekonomik gereklere uygun olarak verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda kendi aralarında ve milli ekonomi ile uyum içinde çalışarak sermaye birikimine yardım etmelerini ve bu suretle daha fazla yatırım kaynağı yaratmalarını,

c) Kamu iktisadi kuruluşlarının kendilerine verilen görev ve kamu hizmetlerini ekonomik ve sosyal gereklere uygun olarak verimlilik ilkesi doğrultusunda yürütmelerini,

d) İktisadi devlet teşekküllerinde ve kamu iktisadi kuruluşlarında ve bunların müesseseleri ile bağlı ortaklıklarında 17.4.1984 tarih ve 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun'un uygulanması ile ilgili işbirliği ve koordinasyon esaslarını,

e) İktisadi devlet teşekküllerinin, kamu iktisadi kuruluşlarının ve bunların müesseseleri ile bağlı ortaklıklarının amaçlarına ulaşabilmelerini sağlamak için denetlenmelerini,

Düzenlemektir.

Tanımlar ve Kısaltmalar

Madde 2-

Bu Kanun ^{Hükümünde Kararnamede} geçen deyimler ve kısaltmalar aşağıda tanımlanmıştır.

1. Kamu iktisadi teşebbüsü "Teşebbüs"; iktisadi devlet teşekkülü ile kamu iktisadi kuruluşunun ortak adıdır.
2. İktisadi devlet teşekkülü "Teşekkül"; sermayesinin tamamı devlete ait, iktisadi alanda ticari esaslara göre faaliyet göstermek üzere kurulan kamu iktisadi teşebbüsüdür.
3. Kamu iktisadi kuruluşu "Kuruluş"; sermayesinin tamamı devlete ait olan ve tekel niteliğindeki mallar ile temel mal ve hizmet üretmek ve pazarlamak üzere kurulan, kamu hizmeti niteliği ağır basan kamu iktisadi teşebbüsüdür.
4. Müessese; sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olup, ona bağlı işletme veya işletmeler topluluğudur.
5. Bağlı ortalık; sermayesinin yüzde ellisinden fazlası iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait olan işletme veya işletmeler topluluğundan oluşan anonim şirketlerdir.
6. İştirak; iktisadi devlet teşekküllerinin veya kamu iktisadi kuruluşlarının veya bağlı ortaklıklarının, sermayelerinin en az yüzde onbeşine, en çok yüzde ellisine sahip bulundukları anonim şirketlerdir.
7. İşletme; müesseselerin ve bağlı ortaklıkların mal ve hizmet üreten fabrika ve diğer birimleridir.
8. Koordinasyon Kurulu; Ekonomik İşler Yüksek Koordinasyon Kurulu'dur.
9. Kamu Ortaklığı Kurulu; 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkında Kanun'da belirtilen Toplu Konut ve, Kamu Ortaklığı Kurulu'dur.

İKİNCİ KISIM
Teşebbüs, Müessese, Bağlı Ortaklık ve İştirakler

BİRİNCİ BÖLÜM
Teşebbüsler

Teşebbüslerin Kurulması

Madde 3-

1. Teşebbüsler Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulur.
2. Yeni bir teşebbüsün kurulmasında ve mevcut bir müessese veya bağlı ortaklığın teşebbüs haline getirilmesinde, ekonomik ihtiyaçlar gözetilir.
3. Teşebbüslerden iktisadi devlet teşekkülü olanlar, bankacılık alanında, sermayelerinin en az % 91'inin Devlete ait olması şartıyla anonim şirket şeklinde de kurulabilir. Bu durumda Türk Ticaret Kanununun 277 nci maddesinde sözü edilen 5 kurucunun bulunması şartı aranmaz, genel kurulu ve denetçileri bulunmaz.
4. Teşebbüsün merkezi, Koordinasyon Kurulunca tesbit edilir ve değiştirilebilir.

Teşebbüslerin Nitelikleri

Madde 4-

1. Teşebbüsler tüzelkişiliğe sahiptir.
2. Teşebbüsler, bu Kanun Hükmünde Kararname ile saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.
3. Teşebbüsler, Genel Muhasebe Kanunu ile Devlet İhale Kanunu hükümlerine ve Sayıştayın denetimine tabi değildir.
4. Teşebbüslerin sorumlulukları sermayeleri ile sınırlıdır. Teşebbüslerin sermayesi, ilgili bakanlığın talebi üzerine Koordinasyon Kurulunca tesbit edilir.

Teşebbüslerin Organları

Madde 5. -

1. Teşebbüs organları, yönetim kurulu ve genel müdürlüktür.
2. Yönetim Kurulu, teşebbüsün en yüksek seviyede yetkili ve sorumlu karar organıdır.
3. Genel Müdürlük, teşebbüsün yetkili ve sorumlu yürütme organıdır.

Teşebbüs Yönetim Kurulu'nun Teşkili

Madde 6. -

1. Yönetim kurulu bir başkan ve beş üyeden oluşur.
2. Genel müdür yönetim kurulu başkanıdır ve ilgili bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.
3. Yönetim kurulu üyelerinden; ikisi ilgili bakanın, biri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu bakanın, ikisi teşebbüs genel müdür yardımcıları arasından ilgili bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır.
4. Genel müdürün bulunmadığı hallerde, genel müdürün yönetim kurulu üyeleri arasından görevlendireceği genel müdür vekili yönetim kuruluna başkanlık yapar.

Teşebbüs Yönetim Kurulu Üyelerinin Nitelik ve şartları

Madde 7 -

1. Teşebbüs yönetim kurulu üyeliklerine atanacakların, Devlet memurluğuna atanabilme genel şartlarına sahip, yüksek öğrenim yapmış ve teşebbüsün faaliyet alanı ile ilgili idari ve mesleki ihtisasa sahip olmaları şarttır. Ancak, ilgili bakanın teklifi üzerine atanan üyelerden birinde idarî veya meslekî ihtisasa sahip olma şartı aranmaz.

2. Teşebbüs yönetim kurulu başkan ve üyeleri; başka bir teşebbüste yönetim kurulu üyesi olamaz ve rakip kuruluşlar ile menfaat ilişkisi içinde bulunamazlar.

3. Birinci fıkradaki niteliklere sahip bulunan kamu görevlileri teşebbüs yönetim kurulu üyeliklerine atanabilirler. Esas görevleri devam etmek üzere atanan yönetim kurulu üyeleri, başka bir teşebbüs, bağlı ortaklık ve denetim kurulu üyesi olarak görev alamazlar.

Teşebbüs Yönetim Kurulu Üyelerinin Görev Süresi

Madde 8 -

1. Yönetim kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar atanabilirler. Atandıkları usule göre görevlerinden alınabilirler.

2. Süre dolmadan üyeliğin boşalması veya üyelik için aranan niteliklerin ve şartların kaybedilmesi halinde, kalan süreyi tamamlamak üzere atama yapılır.

Teşebbüs Yönetim Kurulu'nun Görev ve Yetkileri

Madde 9.-

Yönetim Kurulu'nun görevleri ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir.

1. Kanun, tüzük, yönetmelik, kalkınma plânı ve yıllık programlar çerçevesinde teşebbüsün gelişmesini sağlayacak kararları almak,
2. Teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıkların çalışmalarının verimli ve kârlı olarak yürütülmesi şartlarını oluşturacak esasları ve işletme politikalarını belirlemek,
3. Teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklara ait yıllık program, bilânço ve netice hesapları ile yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak hazırlanan faaliyet raporlarını onaylayarak ilgili mercilere sunmak,
4. Müesseseler ve bağlı ortaklıklar arasında koordinasyonu sağlayacak kararları almak,
5. Yönetim Kurulunun onayı ile uygulanabilecek yönetim komitesi kararları hakkında; komite kararının teşebbüse ulaşmasını izleyen onbeş gün içinde karar almak,
6. Genel müdürün teklifi üzerine; genel müdür yardımcıları, daire başkanları, müessese müdürleri veya benzer görevlere alınacak personeli atamak,
7. Genel müdürlük çalışmalarını izlemek,
8. Teşebbüslerin taşıt alım ve kullanımına ait Koordinasyon Kurulu'nca alınacak kararlarla ilgili uygulama esaslarını belirlemek,
9. Kanun, tüzük ve yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak,
10. Yönetim Kurulları sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını genel müdüre devredebilirler. Ancak; yetki devri yönetim kurulunun sorumluluğunu kaldırmaz.

Teşebbüs Yönetim Kurulunun Toplantı ve Karar Yeter Sayısı

Madde 10-

Yönetim kurulu, genel müdürün daveti üzerine ayda iki defadan az olmamak üzere üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını üye tamsayısının salt çoğunluğu ile alır. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış sayılır.

Teşebbüs Genel Müdürlüğü

Madde 11-

Genel müdürlük, genel müdür, Koordinasyon Kurulu Kararı ile belirlenecek sayıda genel müdür yardımcısı ve bağlı alt birimlerden teşekkül eder.

Teşebbüs Genel Müdürü

Madde 12-

Genel müdür olarak atanabilmek için yüksek öğrenim ve enaz dört yıl kamu hizmeti yapmış, kamu ve özel sektör kuruluşlarında toplam olarak asgari on yıl hizmet vermiş ve genel müdürlük görevini yerine getirebilecek yetenek, bilgi ve tecrübeye sahip olmak gerekir.

Teşebbüs Genel Müdürünün Görev ve Yetkileri

Madde 12-

Genel müdürün görev ve yetkileri aşağıda gösterilmiştir:

1. Teşebbüsü; kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile yönetim kurulu kararları doğrultusunda yönetmek,

2. Teşebbüsü, idare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı temsil etmek ve temsil yetkisini gerektiğinde devretmek,

3. Genel müdür yardımcıları, daire başkanları, müessese müdürleri veya benzer görevlere alınacak personelin atamalarını yönetim kuruluna teklif etmek,

4. Diğer personeli atamak,

5. Teşebbüs sermayesi ile diğer mali kaynakların, verimlilik ve kârlılık ilkelerine uygun bir düzen içinde kullanılmasını sağlamak,

6. Kanunların verdiği diğer görevleri yapmak.

7. Genel Müdür sınırlarını açıkça belirlemek şartıyla yetkilerinden bir kısmını astlarına devredebilir. Ancak; yetki devri Genel Müdürün sorumluluğunu kaldırmaz.

Teşebbüs Genel Müdür Yardımcıları

Madde 14-

1. Genel müdür yardımcıları, genel müdürün teklifi üzerine yönetim kurulu kararı ile atanırlar.
2. Genel müdür yardımcısı olarak atanabilmek için kamu ve özel sektör kuruluşlarında toplam olarak enaz sekiz yıl başarılı hizmet vermiş olmak ve teşebbüs genel müdüründe aranan diğer niteliklere sahip bulunmak gerekir.

İKİNCİ BÖLÜM
Müesseseler

Müesseseler ve Kuruluşları

Madde 15-

1. Sermayesinin tamamı Devlete ait teşebbüsler, işletmelerini müessese halinde teşkilatlandırır.
2. Bir müessese içinde toplanmasında yarar ve gerek görülmeyen işletmeler, Koordinasyon Kurulu kararı ile doğrudan kamu iktisadi kuruluşuna bağlı olarak faaliyetlerini sürdürebilirler.
3. Tekel niteliğindeki mallar, müesseseler veya işletmeler tarafından üretilir.
4. Müesseseler, teşebbüs genel müdürünün teklifi ve yönetim kurulunun kararı ile kurulur.
5. Müesseseler, statülerinin ticaret sicillerine kayıt ve ilânı ile ilk hesap dönemi başlangıcı itibarıyla tüzelkişilik kazanır.
6. Müesseselerin statüsünde, müessesenin ticaret unvanı, çalışma alanı, idare merkezi, tahsis edilmiş sermayesi ve sorumluluğunun sermayesi ile sınırlı olduğu hususları yer alır.
7. Müesseseler, teşebbüs yönetim kurulunun görüşü alınarak ilgili bakanlığın teklifi üzerine Koordinasyon Kurulu kararı ile bağlı ortaklık veya iştirak haline getirilebilir.
8. İşletmelerin müessese; müesseselerin bağlı ortaklık haline getirilmesine ve benzeri hertürlü yapı değiştirmeye ait işlemler bütün vergi, resim ve harçlardan muaftır.

Müesseselerin Nitelikleri

Madde 16 -

1. Müesseseler tüzelkişiliğe sahiptir.
2. Müesseseler, bu Kanun Hükmünde Kararnamede saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.
3. Müesseseler, Genel Muhasebe Kanunu ile Devlet ihale Kanunu hükümlerine ve Sayıştay'ın denetimine tabi değildir.
4. Müesseselerin sorumluluğu sermayeleri ile sınırlıdır.

Müesseselerin Organları

Madde 17 -

1. Müessesenin organları, yönetim komitesi ve müessese müdürlüğüdür.
2. Yönetim Komitesi, müessesenin en yüksek seviyede karar organıdır.
3. Müessese müdürlüğü, müessesenin yetkili ve sorumlu yürütme organıdır.

Müessese Yönetim Komitesinin Teşkili

Madde 18-

1. Yönetim komitesi bir başkan ve dört üyeden oluşur.
2. Yönetim komitesinin başkanı müessese müdürüdür.
3. Yönetim komitesinin üyeleri müessesenin üst seviyedeki yöneticileri arasından, teşebbüs genel müdürünün teklifi üzerine yönetim kurulunca atanır.
4. Müessese yönetim komitesi üyeliklerine atanacakların, teşebbüs yönetim kurulu üyelerinin nitelik ve şartlarına sahip olmaları gerekir.

Yönetim Komitesinin Görev, Yetki ve Toplanması

Madde 19.-

1. Yönetim komitesi;teşebbüsçe tesbit edilen esaslara, işletme bütçesi ve programlara uygun olarak,verimlilik ve kârlılık ilkeleri doğrultusunda müessesenin yönetimini sağlayacak kararları almakla görevli ve yetkilidir.

2. Yönetim komitesi, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır. Oylarda eşitlik halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluğu sağlamış olur.

3. Yönetim komitesi, kararlarını karar gününü izleyen günden itibaren on gün içinde teşebbüse gönderir.

Müessese Müdürü

Madde 20-

1. Müessese müdürü, teşebbüs müdürünün teklifi üzerine yönetim kurulunca atanır.

2. Müessese müdürü olarak atanabilmek için, en az dört yılı kamu kurum ve kuruluşlarında olmak üzere toplam olarak asgari sekiz yıl başarı ile çalışmış olmak ve genel müdürde aranan diğer niteliklere sahip bulunmak gerekir.

Müessese Müdürünün Görev ve Yetkileri

Madde 21.-

1. Müessese Müdürü; müesseseyi, kanun, tüzük ve yönetmelik hükümleri ile yönetim kurulu ve yönetim komitesi kararları doğrultusunda yönetir.

2. Müessese müdürü, idare ve yargı mercilerinde ve üçüncü kişilere karşı müesseseyi temsil eder. Temsil yetkisini gerektiğinde devredebilir.

OÇONCU BÖLÜM
Bağlı Ortaklıklar

Bağlı Ortaklıkların Kuruluşu

Madde 22-

1. Bağlı ortaklıklar;

- a) Bir müessesenin bağlı ortaklık haline getirilmesi,
 - b) Teşebbüsün iştiraklerdeki hissesinin % 50 nin üstüne çıkması,
 - c) Teşebbüsün sermayesinde % 50'den fazla hisseye // sahip olduğu yeni bir şirket kurulması,
- Şeklinde oluşur.

2. Mevcut müesseselerin veya işletmelerin bağlı ortaklık haline getirilmesi Koordinasyon Kurulu, yeni bağlı ortaklıkların kurulması ise Bakanlar Kurulu Kararı ile olur.

Bağlı Ortaklıklara Uygulanacak Hükümler

Madde 23-

1. Sermayelerinin en az % 91'i kamu iktisadi kuruluşlarına ait olan bağlı ortaklıkların genel kurulu ve denetçileri bulunmaz.

2. Bağlı ortaklıklar, bu Kanun Hükümünde Kararname'de saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabidir.

Bağlı Ortaklıkların Yönetim Kurulu, Genel Müdürü ve Atamalar.

Madde 24-

1. Bağlı ortaklıkların yönetim kurulu, genel müdür dahil beş üyeden oluşur.
2. Bağlı ortaklıkların genel müdürleri ile kamu kesimini temsil eden yönetim kurulu üyelerinde, teşebbüs genel müdürü ve yönetim kurulu üyeleri için öngörülen nitelik ve şartlar aranır.
3. Genel müdür, ilgili bakanın teklifi üzerine ortak karar ile atanır. Bağlı ortaklık genel müdürü aynı zamanda yönetim kurulu başkanıdır.
4. Yönetim kurulunun en çok iki üyesi, özel kesimi oluşturan ortaklıkların hisselerinin her % 20'si için yönetim kurulunda bir temsilci bulundurma hakkına sahip oldukları dikkate alınarak genel kurulca seçilir.
5. Yönetim kurulunun genel müdür ve özel kesim temsilcilerinin dışında kalan ve teşebbüsü temsil edecek üyeleri biri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakan tarafından önerilmek kaydı ile kendi mensupları arasından veya dışardan ilgili bakan tarafından atanır.
6. Genel Müdür Yardımcıları Teşebbüs yönetim kurulu tarafından atanır.

Bağlı Ortaklık Denetçilerinin Seçimi

Madde 25-

1. Bağlı ortaklıkların denetim kurulu üç üyeden oluşur.
2. Özel kesimi oluşturan hisselerin toplam olarak % 20'yi geçmesi halinde; özel kesimi temsil eden üyeler, kendi aralarında oya katılanların çoğunluğu ile bu kesimi temsilen bir üye seçerler.
3. Denetim kurulunun geri kalan 2 üyesinden biri ilgili bakanlık, diğeri Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakan ve gerektiğinde üçüncü üye teşebbüs tarafından kendi mensupları arasından veya dışarıdan atanır.
4. Denetçilerde, yönetim kurulu üyesi için gerekli nitelik ve şartlar aranır. Ancak, denetçilerden birinde mesleki ihtisas şartı aranmayabilir.

Bağlı Ortaklık Yönetim Kurulunun İbrası

Madde 26-

1. Bağlı ortaklıkların, bilânço ve kâr-zarar cetvellerini hazırlamaları ve en geç Mart ayı sonuna kadar Yüksek Denetleme Kuruluna göndermeleri zorunludur.
2. Yüksek Denetleme Kurulunun, bağlı ortaklığa ilişkin raporunu hazırlaması ve en geç Mayıs ayı sonuna kadar bağlı ortaklık ve ilgili teşebbüse göndermesi gereklidir.
3. Bağlı ortaklık genel kurulu en geç Haziran ayının sonuna kadar toplanır ve Yüksek Denetleme Kurulunun raporunu da dikkate alarak kararlarını verir.
4. Genel kurul kararlarına ilişkin tutanak üç işgünü içinde Yüksek Denetleme Kuruluna gönderilir. Yüksek Denetleme Kurulu, bağlı ortaklık genel kurulunca alınan kararı, ilgili teşebbüs hakkında düzenleyeceği raporda değerlendirir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM İştirakler

İştiraklerin Teşkili ve Nitelikleri

Madde 27-

1. Teşebbüs veya bağlı ortaklığın bir anonim şirkete iştiraki, ilgili teşebbüsün önerisi üzerine Koordinasyon kararı ile yapılır.
2. Bir anonim şirkete iştirak için teşebbüsün veya bağlı ortaklığın şirket sermayesine katılma payının en az %15 olması gerekir. Bu oran ortaklığın sermaye artırması halinde de %15'den aşağı düşürülemez.
3. Aynı iştirake birden fazla teşebbüs veya bağlı ortaklık katılamaz.
4. Teşebbüs iştiraklerine ait hisse senetlerinin mülkiyeti teşebbüse, bağlı ortaklık iştiraklerine ait hisse senetlerinin mülkiyeti ise bağlı ortaklığa aittir.
5. İştiraklerin teşkilinde, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanun hükümleri saklıdır.

İştiraklerin Yönetimi

Madde 28-

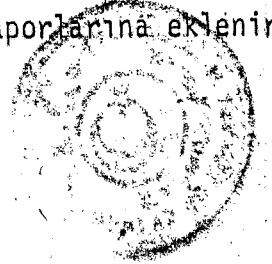
1. Teşebbüs ve bağlı ortaklıklara ait iştiraklerin yönetim kurullarında, teşebbüs ve bağlı ortaklığı temsilen her % 15 hisse için en az bir üye bulundurulur.

2. Teşebbüs ve bağlı ortaklık temsilcileri, teşebbüsün veya bağlı ortaklığın kendi mensupları arasından ve imkan dahilinde iştirakin bulunduğu yere en yakın teşebbüs veya bağlı ortaklık birimi içinden veya dışardan teşebbüs veya bağlı ortaklığın yönetim kurulunun göstereceği adaylar arasından seçilirler.

3. Teşebbüs ve bağlı ortaklık temsilcileri, yönetim kurulu üyesi oldukları anonim şirketin faaliyetleri ve mali durumu hakkında, tüzükte belirtilen esaslara göre, teşebbüs veya bağlı ortaklığa bilgi vermekle yükümlüdürler.

4. Teşebbüs veya bağlı ortaklık, Türk Ticaret Kanunu gereğince ortakların haiz oldukları bütün haklara sahiptir. Bu haklar temsilcinin varlığı ileri sürülerek kayıtlanamaz,

5. Her teşebbüs ve bağlı ortaklığa ait iştiraklerin bilânço ve netice hesapları, teşebbüs ve bağlı ortaklıkların yıllık faaliyet raporlarına eklenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM
Mali Hükümler, Tasfiye ve Denetim

BİRİNCİ BÖLÜM
Teşebbüslere ait Mali Hükümler

Teşebbüs Plân, Program ve Bütçesi

Madde 20-

1. Teşebbüsler, yatırım ve işletme faaliyetlerini plan, program ve bütçelere dayalı olarak yürütürler.

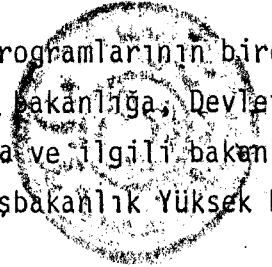
2. Teşebbüslerin yatırım ve finansman programlarının hazırlanma şekli, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanlık tarafından, Devlet Planlama Teşkilatının ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'nun görüşleri alınarak tespit olunur ve Koordinasyon Kurulu'nun onayına sunulur.

3. Teşebbüslere ait yıllık genel yatırım ve finansman programı, takvim yılı başından en az yetmişbeş gün önce Bakanlar Kurulu'nda karara bağlanır.

4. Teşebbüslerin işletme bütçeleri, her hesap dönemi için, yıllık genel yatırım ve finansman programındaki hedefler esas alınarak hazırlanır ve yönetim kurulunca onaylanır. İlgili bakanlık, gerekli hallerde daha uzun devreler için işletme bütçesi hazırlanmasını isteyebilir.

5. Teşebbüslerin yatırım ve finansman programlarında değişiklik yapılması halinde bu değişikliğe uygun olarak işletme bütçelerinde de gerekli düzeltmeler yapılır.

6. Kesinleşen yıllık genel yatırım ve finansman programlarının birer örneği; Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu bakanlığa, Devlet Planlama Teşkilatına, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'na ve ilgili bakanlıklara, işletme bütçeleri ise teşekküllerce ilgili bakanlığa ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'na gönderilir.

Teşebbüs Yatırım Projelerinin Hazırlanması

Madde 30-

1. Teşebbüsler, kalkınma plânına göre kendileri tarafından yapılması gereken yatırımlara ait mali, ekonomik ve teknik çalışmaları zamanında yaparak projelerini hazırlamakla yükümlüdürler.

2. Yatırım projelerinin hazırlanmasında aşağıdaki hususlara uyulur:

a) Devlet Yatırım Bankası, proje hazırlıklarında teşebbüslere yardım eder.

b) Hazırlanan projeler, takvim yılı başından yedi ay önce ilgili bakanlığa ve Devlet Planlama Teşkilatına gönderilir.

c) İlgili bakanlık, projeler üzerinde gerekli incelemeleri yaparak, bunları yıllık genel yatırım ve finansman programına dahil edilmek üzere aynı yılın Haziran ayı sonuna kadar Devlet Planlama Teşkilatına ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu bakanlığa gönderir.

3. Projesi hazır olmayan yatırıma başlanamaz.

4. Bakanlar Kurulu'na teşebbüslere kendi imkanlarıyla karşılayamayacakları yatırım görevi verildiği takdirde, bu görevlere ilişkin ve özkaynaklardan karşılanması gereken kısım, Devlet Bütçesinden sermaye olarak, yılı içinde karşılanır.

Teşebbüs Küçük Tamamlama, İdame ve Yenileme Yatırımları

Madde 31-

1. Küçük tamamlama yatırımları, teşebbüslerin kendi kaynaklarından finanse edilmek ve proje maliyeti, yıllık yatırım ve finansman programlarında belirlenen sınırı aşmamak kaydı ile, yönetim kurulunun teklifi ve ilgili bakanlığın onayıyla yapılır.

2. İdame ve yenileme yatırımları, yönetim kurulunun kararı ile yapılır ve durum, gerekçesiyle birlikte kararı izleyen onbeş gün içinde ilgili bakanlığa, Devlet Planlama Teşkilatı'na ve Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu'na bildirilir.

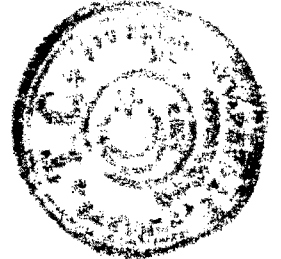
Teşebbüslerin Yatırım ve Finansman Programları

Madde 37-

1. Teşebbüslere ait uzun vadeli veya yıllık genel yatırım ve finansman programlarının hazırlanmasında, finansman imkanları ve teşebbüslerin yatırım kapasiteleri gözönünde tutulur.

2. Teşebbüslere ait uzun vadeli yatırım ve finansman programları, ilgili bakanlığın incelenmesinden geçtikten sonra Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'na ve Devlet Planlama Teşkilatına gönderilir.

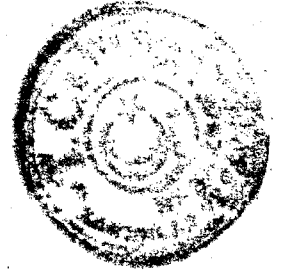
3. Yıllık genel yatırım ve finansman programı Devlet Planlama Teşkilatı tarafından Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın da görüşü alınarak hazırlanır.

Teşebbüslerin Muhasebe Sistemleri

Madde 38-

1. Teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıkların muhasebeleri, bunların, mali durumları, işletme faaliyetleri, maliyet ve yatırımları hakkında düzenli bilgi alınabilecek şekilde tutulur.
2. Bankalar ve sigorta şirketleri dışındaki teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklarda "İktisadi Devlet Teşekkülleri Tekdüzen Muhasebe Sistemi" uygulanır. Bu sistemin belirlediği esaslar dışında özel hukuk hükümlerine bağlı kalınır.
3. Teşebbüslerin hesap dönemi takvim yılıdır.

Teşebbüslerin Bilançoları, Netice Hesapları ve Faaliyet Raporları

Madde 34-

1. Bilânçolar ve netice hesapları, iktisadi Devlet Teşekkülleri Tekdüzen Muhasebe Sistemine göre belirlenen tiplere uygun olarak, ait oldukları yılı izleyen üçüncü ayın sonuna kadar hazırlanır ve faaliyet raporlarıyla birlikte Başbakanlık Yüksek Denetleme Kuruluna gönderilir.

2. Faaliyet raporları, yıllık ve uzun vadeli çalışma programlarına uygun olarak düzenlenir. Bu raporlar, dönem çalışma sonuçlarının program ve bütçelerle mukayesesini, bütçe ve programlarda öngörüldüğü halde gerçekleştirilmeyen işlerin sebeplerini ve bunlara ilişkin iktisadi ve mali analizleri kapsar.

3. Bilanço ve netice hesapları, teşebbüslerin Türkiye Büyük Millet Meclisince denetlenmesi ve onaylanmasından sonra, Resmi Gazetede yayımlanır.

Tesebbüslerin Fiyat ve Tarifeleri

Madde 35

1. Tesebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklar, işletmelerinde üretilen mal ve hizmet fiyatlarını tespit etmekte serbesttirler.

2. Üretilen mal ve hizmetlerin fiyatları, gerektiğinde Bakanlar Kurulunca tespit edilebilir.

3. Bakanlar Kurulunca tespit olunan fiyatlar maliyetlerin altında bulunduğu takdirde;

a) Zarar ile birlikte, mahrum kalınan kâr ait olduğu veya ait olduğu yılı izleyen yılın genel bütçesine konulacak ödenekle karşılanır.

b) Mahrum kalınan kâr miktarı, mal ve hizmetin satış maliyeti üzerinden % 10 kâr payı tahakkuk ettirilerek belirlenir.

c) Zararın miktarı, ilgili bakanlık ve Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca tesebbüs muhasebe kayıtları esas alınarak birlikte tespit edilir.

4. Tesebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklara konuları ile ilgili olarak Bakanlar Kurulunca görev verilebilir. Gerektiğinde bu görev için yapılacak ödeme miktarı Bakanlar Kurulu Kararında belirtilir. Bu görevden doğan zarar ve mahrum kalınan kâr yukarıdaki esaslar dahilinde Hazinece karşılanır.

İKİNCİ BÖLÜM
Teşekküllere Ait Mali Hükümler

Teşekküllerde Kâr Dağıtımı

Madde 36

1. Teşekküller ve müesseseler yıllık kârlarının % 20'sini nominal sermayelerinin tamamına ulaşınca kadar birinci tertip yedek akçe olarak ayırırlar. Bankalar Kanununa tabi iktisadi devlet teşekkülleri, Bankalar Kanununda öngörülen yedek akçeleri de ayrıca ayırırlar.

2. Teşekküller ve müesseseler birinci fıkrada belirtilen olağan yedek akçeler ile vergi ve diğer kanuni yükümlülükler ayrıldıktan sonra kalan kârın % 20'sini nominal sermayenin tamamına ulaşınca kadar ikinci tertip olağan yedek akçe olarak ayırırlar. Nominal sermayenin tamamına ulaştıktan sonra % 10 oranında yedek akçe ayrılmasına devam olunur.

3. Teşekkül ve müesseselerde kârdan varsa geçmiş yıl zararları mahsup edilir.

4. Yukardaki indirimler yapıldıktan sonra kalan kâr, müesseselerde teşekküle, teşekküllerde ise ödenmemiş sermayeye mahsup edildikten sonra bakiyesi Hazineye devredilir.

5. Bağlı ortaklıklarda olağan yedek akçeler, vergiler ve kanuni yükümlülükler indirildikten sonra kalan kârın en az % 50'si sermaye payları oranında ortaklara dağıtılır.

OÇONCU BÖLÜM

Kuruluşlara Ait Mali Hükümler

Kamu İktisadi Kuruluşlarına Ait Mali Hükümler

Madde 37-

1. Kuruluşlara ait uzun vadeli veya yıllık genel yatırım ve finansman programlarının hazırlanmasında; kuruluşların finansman imkânları ve yatırım kapasiteleri yanında ülke ihtiyaçları, plan, program, hedef ve tercihleri gözönüne alınır.

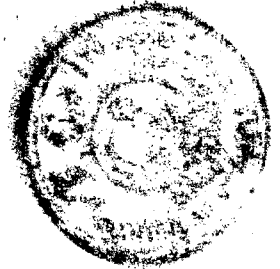
2. Kuruluşlara ait fiyat ve tarifelere sosyal faydayı artırmak amacı ile Koordinasyon Kurulunca müdahale edilebilir.

3. Devlet tekelinde olan malların fiyatlarının tespiti kendi kanunlarındaki hükümlere tabidir.

4. Kuruluşlar, kârlarından % 10 yedek akçe ayırırlar. Bağlı ortaklıklardaki kâr dağıtımı, iktisadi devlet teşekküllerine ait bağlı ortaklıklara ilişkin hükümlere tabidir.

5. Yatırım ve işletme finansman açıkları Hazinece karşılanır. Finansman fazlası Hazineye devredilir.

6. Kuruluşlara, yukarıdaki fıkralar dışında, teşebbüslere ait mali hükümler, tasfiye ve denetim hükümleri uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Tasfiye

Teşebbüsler, Müesseseler, Bağlı Ortaklıklar, İşletmeler ve İşletme Birimlerinin ve İştiraklerin Tasfiyesi veya Satılması.

Madde 28-

Bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamındaki teşebbüs, müessese, bağlı ortaklık, işletme, işletme birimlerinin ve iştiraklerinin tasfiye, devir, satış ve işletme haklarının verilme kararı Koordinasyon Kurulu tarafından alınır.

Tasfiye, devir, satış veya işletme hakkının verilmesi, 2983 sayılı Tasarrufların Teşviki ve Kamu Yatırımlarının Hızlandırılması Hakkındaki Kanun'un öngördüğü esaslara göre Kamu Ortaklığı Kurulu tarafından yürütülür.

Kamu Ortaklığı Kurulu bu işlemleri kolaylaştırıcı her türlü tedbiri alabilir, bu işlemlerden elde edilecek hasılanın fona yatırılması ve hesapların düzelenmesine ait esaslar bir yönetmelikle tesbit edilir.

Tasfiye, devir, satış ve işletme haklarından elde edilerek fona aktarılan hasılaya karşılık, tasfiye, devir, satış veya işletme hakkının verilmesi işlemine tabi değerlerin teşebbüs hesaplarında kayıtlı değeri, teşebbüsün veya bağlı ortaklığın sermayesinden tenzih edilir.

Gerçek ve tüzel kişilerin Türk Ticaret Kanunundan doğan ortaklık hakları saklıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

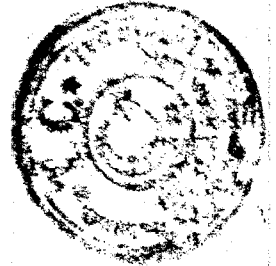
Denetleme

Mali, İdari ve Teknik Denetim, Denetleme Raporları

Madde 39-

Teşebbüsler, müesseseler ve bağlı ortaklıklar, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun malî, idarî ve teknik yönden sürekli denetimine tabidir.

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu; teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıklarının bir yıla ait hesap ve işlemleri üzerindeki incelemelerini en geç ertesi yılın Ekim ayı sonuna kadar tamamlar. Kurulca düzenlenen raporlar ilgili mercilere verilir.

İlgili Bakanlığın Gözetim ve Denetimi

Madde 40-

1. İlgili bakanlık; teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklık faaliyetlerinin kanun, tüzük ve yönetmelik hükümlerine uygun olarak yürütülmesini gözetmekle görevlidir.

2. Birinci fıkrada belirtilen amaçla ilgili bakanlık, gerekli hallerde teşebbüslerin hesaplarını ve işlemlerini teftiş ve tahkike tabi tutmaya ve bunların iktisadi ve malî durumlarını tespit ettirmeye yetkilidir. Bu yetki, kuruluşların görev ve yetkilerini daraltmayacak, normal faaliyetlerini aksatmayacak şekilde kullanılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Personele İlişkin Hükümler

Teşebbüslerin Personel Rejimi

Madde 41-

1. Teşebbüslerin personel rejimi;

a) Yetenekli elemanların işe alınması, işin gereğine uygun olarak yetiştirilmesi,

b) Verimlilik ve kârlılık ilkelerine bağlı olarak maliyet bilinci içinde çalıştırılması,

c) Karma ekonomi şartları içinde çalıştığı kuruluştaki göreve devamını özendirerek bir özlük hakları sisteminin gerçekleştirilmesi,

d) Yaratıcılığı, girişimciliği, başarı ve çabanın maddi ve manevi olarak değerlendirilmesinin teşviki,

İlkelerine dayanan ayrı bir kanunla düzenlenir.

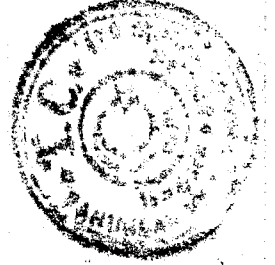
2. Teşekkül, müessese ve bağlı ortaklıkların kadrolu ve sözleşmeli personeli toplu iş sözleşmeleri kapsamına alınamaz ve bunlara toplu iş sözleşmeleri ile hiç bir ayni ve nakdi menfaat sağlanamaz.

Atamalarda Genel İlkeler

Madde 42-

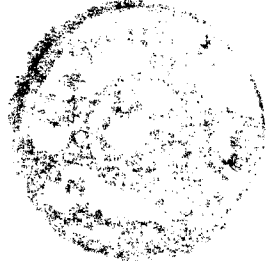
Bu Kanun Hükümünde Kararname ve diğer kanunlardaki özel hükümler saklı kalmak üzere; personel, yönetim kurulu kararıyla atanır ve atanmasındaki usule göre görevine son verilir. Yönetim Kurulları bu yetkilerini kısmen devredebilirler.

İstihdam Şekilleri ve Sözleşmeli Personel Çalıştırma

Madde 43 -

Teşebbüslerde memurlar (kadrolu personel), sözleşmeli personel ve işçiler istihdam edilir. İşçiler bu Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi değildir. Sözleşmeli personel, belirli bir sözleşme ile teşebbüste çalışan; işçi ve memur statüsünde olmayan personeldir.

Ocret ve Pirim

Madde 44

Sözleşmeli personele aylık ücret ile işyerinin üretim, kârlılık, verimlilik, kalite, satış, ihracat ve diğer hususlarda başarılı olması halinde ve bu başarıya katkısı oranında azalıp çoğalan pirim verilir.

Bu pirim koordinasyon kurulu'nun prensipleri çerçevesinde teşebbüs genel müdürünün teklifi üzerine yönetim kurulunca tesbit edilir.

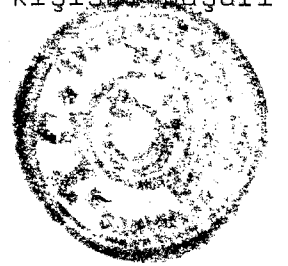
İkramiyeler

Madde 45-

1. Memura (Kadroolu personele) teşebbüs yönetim kurulunun kararı ve Koordinasyon Kurulu'nun onayı ile, yılda en çok iki aylık ücretleri tutarında ikramiye verilebilir.

2. Görevlerinde olağanüstü gayret göstermek suretiyle verimlilik veya kârlılığını artıranlara veya işletme faaliyetlerine yararlı buluş getirenlere veya büyük zararların oluşmasını önlemede olağanüstü gayret gösterenlere genel müdürce bir veya genel müdürün önerisi üzerine yönetim kurulunca iki veya yönetim kurulunun gerekçeli önerisi üzerine Bakanlar Kurulu'nca dört aylık ücret tutarını aşmamak kaydıyla, ikramiye ve Bakanlar Kurulu Takdirnamesi verilebilir. Buna ait esaslar tüzükte düzenlenir.

3. İkinci fıkrada sözü edilen ikramiye, kişisel başarı ve yararlılığa bağlı olup genelleştirilemez.

Teşebbüs Personelinin Yükümlülük ve Sorumlulukları

Madde 46-

Teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıkların yönetim kurulu başkanı ve üyeleri ile her çeşit personeli;

1. Teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklara verilen sermayeyi ve sağlanan diğer kaynakları verimlilik ve kârlılık esaslarına göre kullanmak ve değerlendirmek hususunda gereken gayret ve basireti göstermekle sorumlu ve yükümlüdürler. Bu sorumluluğu ve yükümlülüğü yerine getirmedikleri takdirde, Devlet memurları gibi cezalandırılırlar. Ayrıca, görevleri ile ilgili olarak mensup oldukları teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklığa verdikleri zarardan dolayı özel hukuk hükümlerine tabidirler.

2. Teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıkların paralarına ve para hükmündeki evrak ve senetlerine ve diğer mevcutlarına karşı işledikleri suçlar ile bilânço, tutanak, rapor ve benzeri her türlü belge ve defterleri üzerinde işledikleri suçlardan dolayı Devlet memurları hakkında öngörülen ceza hükümlerine göre cezalandırılırlar.

3. Görevlerini yaptıkları sırada öğrendikleri gizli bilgileri, görevinden ayrılmış olsalar bile, yetkili amirin izni olmadan açıklayamazlar. Aksi halde bir aydan bir yıla kadar hapis ve ellibin liradan ikiyüzellibin liraya kadar ağır para cezası ile cezalandırılırlar.

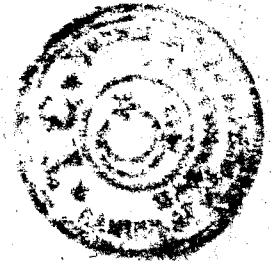
Kadro Tesbiti

Madde 47-

Teşebbüsün personel ihtiyacı, bunların kadro unvan, sayı ve yerleri teşebbüsün personel politikasına göre genel müdürün teklifi üzerine teşebbüs yönetim kurullarınca her yıl iş programları ile belirlenir.

Gerektiğinde teşebbüs genel müdürü, o yıla ait teşebbüsün toplam kadro sayısı ve ödenek miktarı içinde kalmak üzere, kadro unvan, sayı ve yerlerini değiştirebilir.

Ancak, kadrolarda sınırlamalar getirmeye, gerektiğinde kadroların tesbit, ihdas ve kullanımı ile sözleşmeli personel istihdamı hususlarında genel hükümlerin uygulanmasına karar vermeye Koordinasyon Kurulu yetkilidir.

Yurt Dışında Görevlendirme ve Geçici Görevle Yurt Dışına Gönderme

Madde 48-

Personel; teşebbüsün yurt dışındaki şube, mağaza, büro ve benzeri yerlerinde belli bir süre için görevlendirilebilir. ihracat, fuar, satınalma, toplantı ve diğer sebeplerle geçici olarak gönderilebilir.

Başka İş ve Hizmet Yasağı

Madde 49-

1. Teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıkların yönetim kurulu üyeleri ile kadrolu ve sözleşmeli her çeşit personeli bu Kanun Hükümünde Kararname'de öngörülen haller dışında başka bir işle meşgul olamazlar.

2. Birinci fıkrada sayılanlar, anonim şirketler hariç olmak üzere çalıştıkları kuruluşların faaliyet konusuna giren mal ve hizmetlerin istihsal ve ticareti ile uğraşan şirketlere ortak olamazlar. Bunların eşleri ile reşit olmayan çocukları da aynı yasaklara tabidir.

3. Teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıkların, genel müdür, müessese müdürleri, yönetim kurulu ve yönetim komitesi üyeleri, kadrolu ve sözleşmeli her çeşit personeli, yönetim kurullarının muvafakati ile bu teşekküllerin veya bağlı ortaklıkların iştiraklerinin yalnız birisinde olmak üzere bulundukları yerdeki, uygun aday bulunamaması halinde başka yerdeki iştiraklerin yönetim kurulu üyeliğine, denetçiliğine ve tasfiye kurulu üyeliğine getirilebilirler.

İlgili bakanlık personeli de, kendi görevlerine ek olarak bakanlarının izni ile, teşebbüs genel müdürü tarafından, bu fıkrada adı geçen görevlere atanabilirler.

4. Aşağıda gösterilen iş ve hizmetler;

a) Esas görevlerine hâlel gelmemesi ve teşebbüs genel müdürü veya yetki vereceği diğer amirlerin uygun görmesi şartıyla, üniversiteler, yüksek ve orta dereceli okullarda ve forum, seminer ve kurslarda öğretmenlik yapılması,

b) Kanunla kurulmuş sosyal güvenlik kuruluşları ve işveren sendikalarında veya sosyal, mesleki ve benzeri kuruluşların yönetim ve denetim organlarında görev alınması,

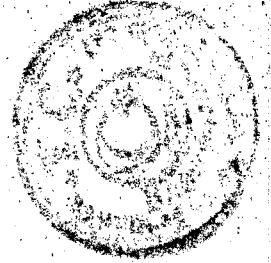
c) Kişiler, kurum ve kuruluşlarca, görevleri dolayısıyla teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklık personeli aleyhine açılan davalarda, teşebbüs genel müdürünün uygun görmesi şartıyla, görevlendirilecek avukatlarca savunma yapılması,

d) Bilirkişilik ve hakemlik gibi kanunlardan doğan görevler.

Bu maddede öngörülen iş ve hizmet yasağının kapsamı dışındadır.

5. Teşebbüs Genel Müdürleri, yeterli eleman bulunmaması ve iş veya hizmetin aksamaması halinde, bağlı ortaklık ve iştiraklerin yönetim ve denetim kurulu üyeliği veya teşebbüs, müessese, işletme veya bağlı ortaklıktaki boş bir kadroya ait bir hizmetin yürütülmesi için, diğer bir personeli vekaleten veya tedviren görevlendirebilir. Ancak, bu iş veya hizmeti için personele hiç bir menfaat sağlanamaz.

6. Bu madde hükümlerine aykırı hareket edenlerin işlerine son verilir.

Yönetim Kurulu Üyesi, Denetçi ve Tasfiye Kurulu
Üyelerinin Ücret ve Hakları

Madde 50-

Teşebbüsü ve bağlı ortaklığı temsil etmek üzere teşebbüs ve ilgili bakanlık personelinden ve dışardan atanan veya seçilen bütün yönetim kurulu üyeleri, denetici ve tasfiye kurulu üyelerine, her yıl Koordinasyon Kurulu'nca belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer ödemeler yapılır.

Tahakkuk ettirilen ücret, prim ve benzeri ödemelerin toplamının, Koordinasyon Kurulu'nca kararlaştırılan miktarı aşan kısmı ilgili teşebbüse gelir kaydedilir. Bu madde hükümlerine aykırı hareket edenler görevlerinden uzaklaştırılır.

Siyasi Faaliyet Yasağı

Madde 51-

1. Teşebbüslerin, müesseselerin ve bağlı ortaklıklarının kadrolu ve sözleşmeli personeli siyasi partilere üye olamazlar.

2. Birinci fıkrada sözü edilen personelin genel ve yerel seçimlerde aday olabilmeleri Devlet Memurları hakkındaki hükümlere tabidir.

3. Siyasi partilerin merkez ve taşra organlarında görev almış, Yasama Organı üyeliğine veya seçimle gelinen yerel kurullara seçilmiş olan kişiler, bu görevlerinin sona ermesinden, genel ve yerel seçimlere aday olarak katılmış ve seçilememiş olan kişiler, seçim tarihinden itibaren üç yıl geçmedikçe teşebbüsler, müesseseler ve bağlı ortaklıklarda genel müdür, yönetim kurulu üyesi, genel müdür yardımcısı, müessese müdürü olarak görev alamazlar.

Vekâlet Ücretinin Dağıtımı

Madde 52-

1. Bu Kanun Hükümünde Kararname hükümlerine tabi teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklarda mahkeme ve icra dairelerince teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklık lehine hükmedilip borçlusundan tahsil olunan vekâlet ücretlerinden, davaları izleyen ve sonuçlandıran avukatlara ve bunların takip işlerinde çalışan personele verilecek vekâlet ücretinin yıllık tutarı birinci derecenin son kademe aylığının (ek gösterge hariç) yıllık tutarının % 40'ını geçemez.

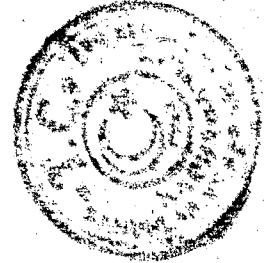
2. Birinci fıkradaki orana göre yapılacak dağıtım sonunda artan miktar, teşebbüs merkezindeki özel bir hesapta toplanır. Bu şekilde toplanacak meblağ tüzükte belirlenecek esaslar dahilinde münhasıran hukuk işleri müdürlükleri ile hukuk müşavirliklerinde çalışan müdür, hukuk müşaviri ve yardımcıları ile müşavir avukat avukat, raportör avukatlar, dava ve takip işlerinde çalışan personel arasında yukarıda belirtilen azami sınır aşılmamak şartıyla dağıtılır.

Yönetmelikle Düzenleme

Madde 59-

Her teşebbüs kadro ve sınıflandırma, idari ve teknik personelde aranacak nitelikler, işe alma, nakil, terfi, işe son verme ve disiplin cezaları gibi konuları düzenlemek üzere teşebbüs, personel rejimi esaslarına uygun olarak bir yönetmelik hazırlar. Bu yönetmelik Koordinasyon Kurulu'nun onayıyla yürürlüğe girer.

BEŞİNCİ KISIM
Çeşitli, Geçici ve Son Hükümler
BİRİNCİ BÖLÜM
Çeşitli Hükümler

Teşebbüslerin Amaç ve Faaliyet Alanları

Madde 54-

1. Teşebbüslerin amaç ve faaliyet alanları Koordinasyon Kurulu'nda belirlenir.
2. Teşebbüsler, müesseseler ve bağlı ortaklıklar, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar. Atıl kapasitelerin değerlendirilmesi amacıyla girişilen faaliyetlerde de bu esasa uyulur.
3. Kamu iktisadi kuruluşlarına ait işletmelerin atıl kapasitelerinin değerlendirilmesinde, Koordinasyon Kurulu'nun kararı ile, kuruluş amacı dışına çıkılabilir.

Hazineye İntikal Eden Hisse Senetleri

Madde 55-

✓ Veraset veya diğer yollarla Hazine'ye geçen hisse senetleri, Koordinasyon Kurulu Kararı ile faaliyet alanı itibariyle en yakın olan teşebbüse, başka bir işleme hacet kalmadan devredilir.

Bağlantı Yerlerinin Değiştirilmesi,

Madde 56-

1. Teşebbüsler, Başbakan'ın teklifi ve Cumhurbaşkanı'nın onayı ile, Başbakanlık veya diğer bakanlıklarla ilgilendirilebilir.

2. Bir teşebbüs bünyesindeki müessesenin, işletmenin veya bağlı ortaklığın başka bir teşebbüse bağlanması Koordinasyon Kurulu kararı ile olur.

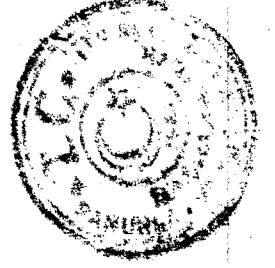

Devlet Malı Sayılma

Madde 58-

Teşebbüslerin, müesseselerin, işletmelerin ve bağlı ortaklıkların malları ve her çeşit mevcutları aleyhine işlenen suçlar, Devlet malı aleyhine işlenmiş sayılır. Bu suçlara Türk Ceza Kanunundaki cezalar uygulanır.

Teşebbüsün taşınır ve taşınmaz her türlü malları haczedilemez.

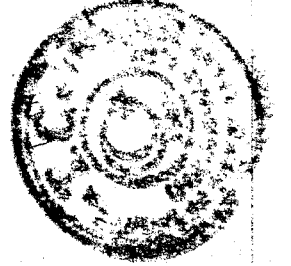

İstisnalar

Madde 58-

1. Atatürk Orman Çiftliği, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketi, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketi, Türkiye İş Bankası Anonim Şirketi, Devlet Sanayi ve İşçi Yatırım Bankası Anonim Şirketi, İller Bankası Genel Müdürlüğü ve İller Bankası Genel Müdürlüğü ile il özel idareleri ve belediyelerin, sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüsler, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi değildir.

2. Yabancı sermayeyi teşvikle ilgili hükümlerden yararlanan gerçek veya tüzel kişilerle yabancı ülkeler kanunlarına veya uluslararası düzenlemelere göre kurulmuş ortaklıklara ait kanunların ve anasözleşmelerin hükümleri saklıdır.

Tüzük

Madde 59-

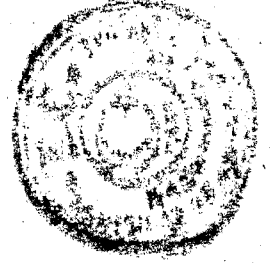
Bu Kanun Hükmünde Kararname'nin uygulanmasını düzenlemek üzere Başbakanlık'ca bir tüzük hazırlanır ve bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yayım tarihini izleyen altı ay içinde yürürlüğe konur.

Teşebbüslere Ait Liste

Madde 60-

Bu Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi teşebbüsler, bunlara ait müessese ve bağlı ortaklıklar ile teşekkül ve kuruluşların ilgili olduğu bakanlıklar ekli listede gösterilmiştir.

Diğer Haklar

Madde 61-

Teşebbüs, müessese ve bağlı ortaklıklar; kuruluş amacı ve faaliyet konularının gerçekleşmesini temin için:

1) Gayrimenkulleri tasarruf eder, kiralar, kiraya verir, leyp ve aleyhte rehin, ipotek, intifa ve irtifak hakları, gayrimenkul mükellefiyeti vesair hakları tesis ederler.

2) Gerekli taşınmaz mallar ile kaynak ve irtifak haklarını ilgili kanun hükümleri uyarınca kamulaştırma yetkisine sahiptirler.

3) Genel ve Katma bütçeli dairelere yapılan satışlarda avans alabilirler.

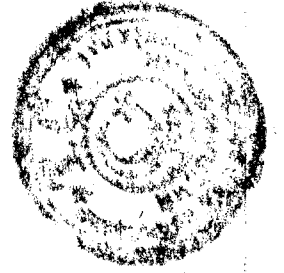
Tahvil Çıkarma

Madde 62-

Koordinasyon Kurulu kararı ile tahvil çıkarma yetkisi verilen teşebbüsler, Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanın izni ile tahvil çıkarabilir.

Bu şekilde çıkarılacak tahvillere Hazine kefaleti verilebilir.

Çıkarılacak tahvillerin tutarı ödenmiş sermayeyi aşamaz.

Kaldırılan Hükümler

Madde 63-

2929 sayılı Kanun, ek ve değişiklikleri ile bu Kanun Hükümünde Kararname kapsamına giren teşebbüslerin kuruluşlarına ait kanun hükmünde kararnameler yürürlükten kaldırılmıştır.

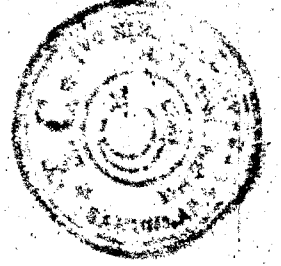

İKİNCİ BÖLÜM
Geçici Hükümler

Kapsam Dışında Kalan Kuruluşların Yönetimi

Geçici Madde 1-

3460 ve 23 sayılı kanunlara tabi olanlar ile bu Kanun Hükümünde Kararname'nin kapsamı dışında kalan teşebbüsler ve kurumları, kuruluş ve işleyişleri ile ilgili yeni bir düzenleme yapıncaya kadar, kendi mevzuatına göre idare olunurlar.

İştirak Paylarının Devir ve Tasfiyesi

Geçici Madde 2-

Teşebbüslerin ve bağlı ortaklıkların faaliyet alanları dışında kalan ve normal piyasa şartları içinde elden çıkarılmaları mümkün olan mevcut iştirak paylarının devir veya tasfiyesi, bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen bir yıl içinde bitirilir. Ancak, tekellecilik amacını önlemeye yönelik olanlar ile stratejik mal ve hizmet üretenler Koordinasyon Kurulu kararı ile bu uygulama dışında bırakılabilir.

Bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut iştiraklardan teşebbüsün faaliyet alanı içinde kalanlardan iştirak payları % 10'nun altında olup da devamında kamu yararı veya ekonomik yarar bulunanlar Koordinasyon Kurulu'nun kararıyla muhafaza edilir.

İştirak Paylarının Toplanması

Geçici Madde 3.

1. Hazinesin veya çeşitli Kamu kuruluş ve kurumlarının mevcut iştiraklerdeki hisseleri, iştirakin faaliyet alanına en yakın teşebbüslere veya bağıli ortaklıklara devredilir. Devir işlemleri bu Kanun Hükümünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen bir yıl içinde tamamlanır.

2. Birinci fıkra gereğince yapılacak devir işlemlerini gerçekleştirebilmek amacıyla teşebbüslerin sermayelerini yeterince arttırmaya gerekli takas ve mahsup işlemlerini yapmaya Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığınca yapılan bu işlemlerin sonucuna göre cari yıl bütçesine gelir kaydetmeye, mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ödenek koymaya ve gider kaydetmeye Maliye ve Gümrük Bakanı yetkilidir.

3. Bu madde gereğince yapılacak iştirak paylarının devrinde nominal değerler esas alınır.

4. Bu madde gereğince yapılacak iştirak paylarının devri sonunda, Türk Ticaret Kanununun 277 nci maddesindeki beş ortak şartı aranmaz.

Limited Şirket Statüsündeki Ortaklıklar

Geçici Madde 4-

1. Bu Kanun Hükmünde Kararname'nin yürürlüğe girdiği tarihte sermayelerinin % 51'inden fazlası Devlet veya teşebbüslere ait bulunan limited şirketlerin, bağlı ortaklık olarak faaliyetlerinin devamına veya tasfiyesine Koordinasyon Kurulunca karar verilir.

2. Birinci fıkra gereğince faaliyetlerinin devamına karar verilen limited şirketler, Bakanlar Kurulu kararıyla anonim şirket statüsüne dönüştürülür ve bağlı olduğu teşebbüs belirtilir.

Geçiş Dönemine Ait Hükümler

Geçici Madde 5-

1. Bu Kanun Hükümünde Kararname'ye ekli listede bulunan teşebbüslerin ana statülerine ait koordinasyon kurulu kararları ile buna göre teşkilatlanmaları, bu Kanun Hükümünde Kararnamenin yayım tarihinden itibaren en geç iki ay içinde tamamlanır.

2. Birinci fıkrada adıgeçen ana statülere ait koordinasyon kurulu kararlarıyla, bu Kanun Hükümünde Kararname'ye ekli listede yer alan teşebbüs ve bağlı ortaklıkların organları da teşkil edilir.

3. Birinci fıkrada sözü edilen teşebbüs ana statülerine ait koordinasyon kurulu kararlarında bağlı ortaklıkların bu Kanun Hükümünde Kararname'ye göre yeniden düzenlenmesine ait hükümler de yer alır.

4. Bu Kanun Hükümünde Kararname ile kaldırılan teşebbüslerin tasfiyesi için gerekli bütün hükümler, birinci fıkrada adı geçen ana statülere ait koordinasyon kurulu kararlarında bütünlük ve süreklilik esası çerçevesinde düzenlenir.

5. Yukarıdaki fıkralardaki düzenlemeler yapıp yürürlüğe girinceye kadar bu Kanun Hükümünde Kararname ile kaldırılan hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

6. Bu Kanun Hükümünde Kararname'de öngörülen Personel Kanunu yürürlüğe girinceye kadar bu Kanun Hükümünde Kararname'de belirtilmeyen hususlarda mevcut hükümlerin uygulanmasına devam edilir.

7. Bu Kanun Hükümünde Kararname'nin kadro tesbitine dair olan 47inci maddesinin, hangi tarihten itibaren uygulamaya başlanacağını her teşebbüs için ayrı ayrı tesbite Koordinasyon Kurulu yetkilidir.

Bu tesbit işlemi yapılincaya kadar, bu Kanun Hükümünde Kararnameye tabi teşebbüslerin istihdam edeceği personel hakkında genel hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

8. Bu Kanun Hükmünde Kararname gereğince devredilen müessese, işletme ve bağlı ortaklıklar ile ilgili henüz sonuçlanmamış dava, icra takibi ve bunun gibi adli, idari ve mali ve ticari işler, devralan teşebbüs adına devreden teşebbüs personeli tarafından tamamlanabilir. Bu görevleri yapan personel, başka iş ve hizmet yasağı ile ilgili hükümlere tabi değildir.

9. Bu Kanun Hükmünde Kararname gereğince bağlantıları değiştirilen, devredilen müessese, bağlı ortaklık, iştirak ve işletmelerin ünvan değişikliği Vergi Usul Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve diğer kanunlar yönünden eski müessese, bağlı ortaklık, iştirak ve işletmelerin devamı addolunur.

10. Teşebbüsün bu Kanun Hükmünde Kararname Hükümlerine intibakını sağlamak üzere yapılacak bütün işlemler ile teşebbüsler arası devredilecek veya devir alınacak menkul ve gayrimenkuller ile fikri ve ticari hakların devri ve devir alınması her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır..

11. Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği ayın son günü itibariyle, devredilecek müesseselerin ve bağlı ortaklıkların defter kıymeti üzerinden, devir bilânçosu çıkarılır. Bu değerler üzerinden devir işlemleri yapılır.

12. Diğer teşebbüslere devredilen müesseselerde bulunan teşebbüs bünyesindeki birimlerce halen kullanılmakta olan lojman, depo, açık alan ve benzeri yerlerden yararlanma esasları ilgili Bakanlık ve teşebbüsler arasında yapılacak protokolle tespit edilir.

13. Yeniden kurulan ve kaldırılan teşebbüslerin, yönetim kurulu üyesi ve genel müdürlük kadrolarını ihdas etmeye ve mevcut kadrolardan gerekli görülenleri iptal etmeye bir yıl süreyle Maliye ve Gümrük Bakanlığı yetkilidir.

14. Teşebbüsler sağlık ve sosyal tesisler ile ilgili faaliyetlerini konu ile ilgili yeni bir düzenleme yapılincaya kadar sürdürür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Son Hükümler

Yürürlük

Madde 64-

Bu Kanun Hükümünde Kararname'nin 46 ncı maddesinin ceza hükümleri, bu Kanun hükümünde Kararnamenin kanunlaştığı tarihte, diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

T. C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR TETKİK
DAİRESİ BAŞKANLIĞI

K.H.K./ 233

~~549383~~/

~~BAŞBAKANLIK KARARLARI~~

KANUN HÜKMÜNDE KARARNAME

Yürütme

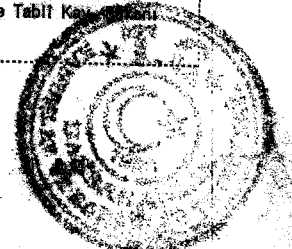
Madde 65- Bu Kanun hükmünde Kararname hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

T. ÖZAL
BAŞBAKAN

KENAN EVREN
CUMHURBAŞKANI

I. K. ERDEM Devlet Bak. - Başbakan Yrd.	K. OKSAY Devlet Bakanı	A. M. YILMAZ Devlet Bakanı	S. N. TÜREL Devlet Bakanı
A. TENKECİ Devlet Bakanı	I. ÖZDAĞLAR Devlet Bakanı	A. K. ALPTEMOÇİN Devlet Bakanı	M. N. ELDEM Adalet Bakanı
Z. YAVUZTÜRK Millî Savunma Bakanı	A. TANRIYAR İçişleri Bakanı	V. HALEFOĞLU Dışişleri Bakanı	V. ARIKAN Maliye ve Gümrük Bakanı
M. V. DİNÇERLER Millî Eğitim Gençlik ve Spor Bak.	I. S. GİRAY Bayındırlık ve İskân Bakanı	M. AYDIN Sağlık ve Sosyal Yrd. Bakanı	V. ATASOY Ulaştırma Bakanı
H. H. DOĞAN Tarım Orman ve Köylüleri Bakanı	M. KALEMLİ Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	H. C. ARSLAN Sanayi ve Ticaret Bakanı	C. BÜYÜKBAŞ Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanı
M. M. TAŞÇIOĞLU Kültür ve Turizm Bakanı	M. AYDIN	C. BÜYÜKBAŞ	

Dosya No

A- İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLLERİ (İDT)

İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Teşekkül

Devlet Yatırım Bankası

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

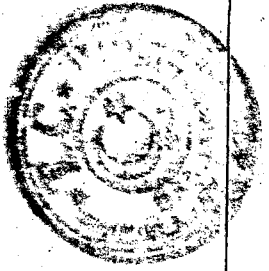
İlgili Bakanlık

BASBAKANLIK

Tesekkül

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

(2)

1. Güven Sigorta Türk Anonim Şirketi

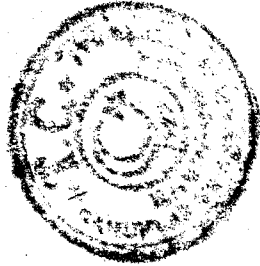
İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Tesekkül

Anadolu Bankası T.A.Ş.

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

- İmerbank
1. Pamuk Satınalma ve Çirçir Fabrikaları Müessesesi
 2. Adıyaman Pamuklu Sanayi Müessesesi
 3. Diyarbakır Pamuklu Sanayi Müessesesi
 4. Karaman Pamuklu Sanayi Müessesesi
 5. Nevşehir Pamuklu Sanayi Müessesesi
 6. Adana Pamuklu Sanayi Müessesesi
 7. Denizli Pamuklu Sanayi Müessesesi
 8. Erzurum Pamuklu Sanayi Müessesesi
 9. Bakırköy Pamuklu Sanayi Müessesesi
 10. Ereğli Pamuklu Sanayi Müessesesi
 11. Kahramanmaraş Pamuklu Sanayi Müessesesi
 12. Kayseri Pamuklu Sanayi Müessesesi
 13. Malatya Pamuklu Sanayi Müessesesi
 14. İzmir Basma Sanayi Müessesesi
 15. Nazilli Basma Sanayi Müessesesi
 16. Eskişehir Basma Sanayi Müessesesi
 17. Merinos Yünlü Sanayi Müessesesi
 18. Herke Yünlü Sanayi Müessesesi
 19. Defterdar Yünlü Sanayi Müessesesi
 20. Bünyan Yünlü Sanayi Müessesesi
 21. Halıcılık Müessesesi
 22. Diyarbakır Halı ve Yünlü Sanayi Müessesesi
 23. Taşköprü Kendir Sanayi Müessesesi
 24. Beykoz Deri ve Kumdura Sanayi Müessesesi
 25. Van Deri ve Kumdura Sanayi Müessesesi
 26. Çeltik Sungipek ve Viskoz Mamulleri Sanayi Müessesesi
 27. Yıldız Çini ve Porselen Sanayi Müessesesi
 28. Mensucat Boyaları Sanayi Müessesesi
 29. Alım ve Satım Müessesesi
 30. Tekstil Eğitim ve Araştırma Müessesesi
 31. Sümerbank Ordu Goya Sanayi Müessesesi

1. Antalya Pamuklu Dokuma Sanayi A.
2. Bergama Pamuk İpliği ve Dokuma Sanayi T.A.Ş.
3. Manisa Pamuklu Mensucat A.Ş.
4. Türkiye Yapağı ve Tiftik A.Ş.
5. Çukobirlik İplik, Dokuma ve Yağ Fabrikası.
6. Antibirlik Aksu İplik Fabrikası ve Yağ Kombinasi.
7. Tarsis İplik ve Yağ Fabrikası.

İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

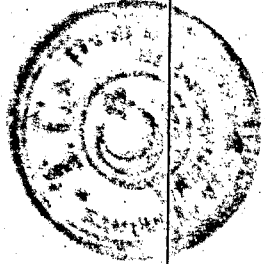
Tesekkül

Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları
(SEKA)

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

1. Afyon Müessesesi
2. Aksu Müessesesi
3. Akdeniz Müessesesi
4. Balıkesir Müessesesi
5. Çaycuma Müessesesi
6. Dalaman Müessesesi
7. Kastamonu Müessesesi
8. İzmit Selüloz ve Kağıt Sanayi Müessesesi
9. Bolu Lamine ve Lif Levha Sanayi Müessesesi

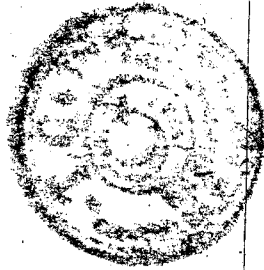
İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Tesekkül

Türkiye Çimento Sanayi T.A.Ş.

Müesseseler

1. Filyos Ates Tuğlası Sanayi Müessesesi
2. Yarımcı Seramik Sanayi Müessesesi
3. Bizyüük Seramik Sanayi Müessesesi
4. Konya Krom Mağnezit Tuğla Sanayi Müessesesi

Bağlı Ortaklıklar

1. Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş.
2. Ankara Çimento Sanayi T.A.Ş.
3. Balıkesir Çimento Sanayi T.A.Ş.
4. Bartın Çimento Sanayi T.A.Ş.
5. Çorum Çimento Sanayi T.A.Ş.
6. Elâzığ Çimento Sanayi T.A.Ş.
7. Gaziantep Çimento Sanayi T.A.Ş.
8. Niğde Çimento Sanayi T.A.Ş.
9. Söke Çimento Sanayi T.A.Ş.
10. Trakya Çimento Sanayi T.A.Ş.
11. Adana Kağıt Torba Sanayi T.A.Ş.
12. Kütahya Mağnezit İşletmeleri A.Ş.
(KOMAS)

İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Tesekkül

Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri

Müesseseler

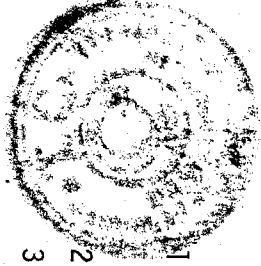
1. Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi
2. İskenderun Demir ve Çelik Fabrikaları Müessesesi
3. Divriği Madenleri Müessesesi
4. Hekimhan Madenleri Müessesesi
5. Attepe Madenleri Müessesesi

Bağlı Ortaklıklar

(7)

Etibank

1. Bandırma Boraks ve Asit Fabrikaları İşletmesi Müessesesi
2. Emet Kolemanit İşletmesi Müessesesi
3. Ergani Bakır İşletmesi Müessesesi
4. Halıköy Maden İşletmeleri Müessesesi
5. Keçiborlu Kükürtleri İşletmesi Müessesesi
6. Küre Bakırlı Pirit İşletmesi Müessesesi
7. Murgul Bakır İşletmesi Müessesesi
8. Üçköprü Maden İşletmeleri Müessesesi
9. Şark Kromları İşletmesi Müessesesi
10. Kırka Boraks İşletmesi Müessesesi
11. Antalya Elektro Metalürji Sanayi Müessesesi
12. Seydişehir Alüminyum Tesisleri Müessesesi

1. Karadeniz Bakır İşletmeleri A.Ş.
2. Çinko Kurşun Sanayi A.Ş. (ÇINKUR)

İlgili Bakanlık
BASBAKANLIK

Tesekkül

Türkiye Petrolleri A.O. (T.P.A.O.)

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

1. Petrol Ofisi A.Ş.
2. Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. (DİTAS)
3. Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
4. Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.

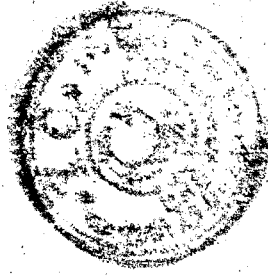
İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Teşekkül

Petkim Petrokimya A.Ş.

Müesseseler

1. Yarımca Petrokimya Müessesesi
2. Aliağa " "

Bağlı Ortaklıklar

1. Petlas-Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

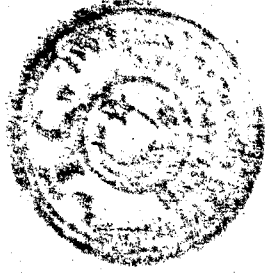
(10)

İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Tesekkül

Türkiye Gübre Sanayi A.Ş.
(Azot Sanayi A.Ş.)

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

1. İstanbul Gübre Sanayi A.Ş.
(İGSAS)

İlgili Bakanlık
BAŞBAKANLIK

Tesekküt

Türkiye Taşkömürü Kurumu

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

1. Kozlu Taşkömürü İşletme Müessesesi
2. Karadon Taşkömürü İşletme Müessesesi
3. Armutçuk Taşkömürü İşletme Müessesesi
4. Uzümez Taşkömürü İşletme Müessesesi
5. Amasra Taşkömürü İşletme Müessesesi

İlgili Bakanlık
MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI

Tesekkül

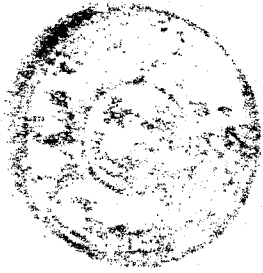
Devlet Malzeme Ofisi

Müşesseseler

Bağlı Ortaklıklar

(13)

1. İzmit İmalat Atelyesi Müessesesi
2. Basım Müessesesi

İlgili Bakanlık
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI

Tesekkül

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu
(MKEK)

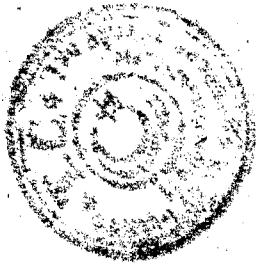
Halk Bankası A.Ş.

Ağır Sanayi ve Otomotiv Kurumu
(ASOK)

Müesseseler

1. Alkoloid Müessesesi

1. Makina Sanayi Müessesesi.
2. Silah Sanayi Müessesesi

Bağlı Ortaklıklar

1. Takım Tezgahları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (TAKSAN)
2. Türk Motor Sanayi ve Ticaret A.Ş. (TOMOSAN)
3. Aksaray Motor Sanayi ve Ticaret A.Ş. (AKMOSAN)
4. Türkiye Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. (TESTAŞ)
5. Asil Çelik Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Türkiye Kömür İşletmeleri

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

1. Garp Linyitleri İşletmesi Müessesesi
2. Kömür Satış ve Tevzi Müessesesi
3. Alpagut Dodurga Linyit İşletmeleri
Müessesesi
4. Doğu Linyitleri İşletmesi Müessesesi
5. Orta Anadolu Linyitleri İşletmesi
Müessesesi
6. Ege Linyitleri İşletmesi Müessesesi
7. Çanakkale Linyitleri İşletmesi
Müessesesi
8. Sivas Kangal Linyitleri İşletmesi
Müessesesi
9. Bursa Linyitleri İşletmesi Müessesesi
10. Bolu Linyit Kömür İşletmesi Müessesesi
11. Güneydoğu Linyitleri İşletmesi
12. Afşin-Elbistan Linyitleri İşletmesi
Müessesesi

İlgili Bakanlık

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Teşekkül

Et ve Balık Kurumu ✓

Toprak Mahsulleri Ofisi ✓

Türkiye Süt Endüstrisi Kurumu

Yem Sanayi T.A.Ş.

Türkiye Ziraî Donatım Kurumu

Orman Ürünleri Sanayi Kurumu

Müesseseler

1. Alım-Satım Müessesesi

Bağlı Ortaklıklar

16

1. Bursa Soğuk Depoculuk Ltd. Şti. ✓

1. Aksaray Azmi Milli T.A.Ş.

1. Alım Satım Müessesesi

2. Ziraat Aletleri ve Makineleri Fabrikaları
Müessesesi

İlgili Bakanlık

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI

Tesekkül

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

Türkiye Cumhuriyeti Turizm Bankası A.Ş.1. Turizm İşletmeleri Müessesesi

1. Abant ve Bolu Çevresi Turizm A.Ş.

İlgili Bakanlık
BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI

Tesekkül

Türkiye Emlak Kredi Bankası A.Ö

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

1. İnşaat ve İmar A.Ş.

İlgili Bakanlık

ULAŞTIRMA BAKANLIĞI

Tesekkül

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

Türkiye Gemi Sanayi A.Ş.

Türkiye Denizcilik İşletmeleri

1. Deniz Yolları Müessesesi
2. Liman İşletme ve Gemi Kurtarma Müessesesi

1. D.B. Deniz Nakliyatı T.A.Ş.
2. Denizcilik Bankası T.A.Ş.

B- KAMU İKTİSADİ KURULUŞLARI (KİK)

İlgili Bakanlık :
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI

Kamu İktisadi Kuruluşu

Türkiye Elektrik Kurumu

Müesseseler

1. Elektrik Üretim ve İletim Müesseseleri
2. Dağıtım Müesseseleri

Bağlı Ortaklıklar

1. Türkiye Elektro Mekanik San
A.Ş. (TEMSAN)

İlgili Bakanlık
ULAŞTIRMA BAKANLIĞI
Kamu İktisadi Kuruluşu

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

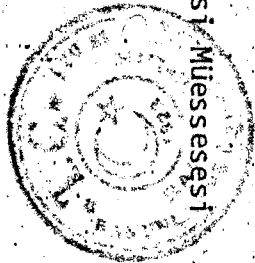
(21)

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demir
Yolları İşletmesi Genel Müdürlüğü
(TCDD)

1. Adapazarı Vagon Sanayi Müessesesi
2. Eskişehir Lokomotif ve Motor Sanayi
Müessesesi
3. Sivas Demiryolu Makineleri Sanayi
Müessesesi

4. Limanlar İşletmesi Müessesesi

Türkiye Cumhuriyeti Posta, Telgraf
ve Telefon İşletmesi Genel Müdür-
lüğü (PTT)

Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü
(DHMI)
Türk Hava Yolları Anonim Ortaklığı (THY)
Uçak Servisi Anonim Şirketi (USAS)

İlgili Bakanlık

MALİYE VE GOMROK BAKANLIĞI
Kamu İktisadi Kuruluşu

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü
(ÇAY-KUR)

Tekel İşletmeleri Genel
Müdürlüğü

1. Tütün ve Sigara İşletmeleri Müessesesi
2. İspirto ve İspirtozu İçkiler İşletmeleri
Müessesesi
3. Tuz İşletmeleri Müessesesi
4. Tekel Ürünleri Dağıtım Müessesesi

20.12

İlgili Bakanlık

TARIM, ORMAN VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI

Kamu İktisadi Kuruluşu

Tarım İşletmeleri Genel Müdürlüğü

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

27

İlgili Bakanlık

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI

Kamu İktisadi Kuruluşu

Müesseseler

Bağlı Ortaklıklar

Savunma Donatım İşletmeleri
Genel Müdürlüğü

1. Türk Uçak Sanayi A.Ş. (TUSAS)